

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 11.7.2019
COM(2019) 330 final

ANNEX

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

της

**πρότασης απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
για το στρατηγικό θεματολόγιο καινοτομίας του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας
και Τεχνολογίας (EIT) 2021-2027:
τόνωση του ταλέντου και της ικανότητας για καινοτομία της Ευρώπης**

{SEC(2019) 275 final} - {SWD(2019) 330 final} - {SWD(2019) 331 final}

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πίνακας περιεχομένων

1.	Εισαγωγή.....	2
1.1.	Το ΕΙΤ: βασικό μέσο της ΕΕ στον τομέα της καινοτομίας.....	3
1.2.	Βασικά πλεονεκτήματα	3
1.3.	Βασικές προκλήσεις	7
2.	Άνοδος του πήχη: το ΕΙΤ την περίοδο 2021-2027.....	8
2.1.	Στόχοι.....	8
2.2.	Ρόλος στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».....	9
3.	Τόνωση του ταλέντου και της ικανότητας για καινοτομία της Ευρώπης.....	10
3.1.	Κοινότητες γνώσης και καινοτομίας.....	10
3.2.	Στήριξη της ικανότητας καινοτομίας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	14
3.3.	Εγκάρσιες δραστηριότητες του ΕΙΤ.....	16
3.4.	Εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας	18
3.5.	Συνέργειες και συμπληρωματικότητα με άλλα προγράμματα	22
4.	Πόροι.....	23
4.1.	Ανάγκες προϋπολογισμού.....	23
4.2.	Αντίκτυπος (παρακολούθηση και αξιολόγηση).....	24
5.	Παράρτημα 1Α.....	29
6.	Παράρτημα 1Β	29

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το παρόν στρατηγικό θεματολόγιο καινοτομίας (ΣΘΚ) καθορίζει την στρατηγική και τις προτεραιότητες του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (ΕΙΤ) για την περίοδο 2021-2027. Αποτελεί το κύριο έγγραφο πολιτικής του ΕΙΤ για την επόμενη περίοδο προγραμματισμού και καθορίζει τους στόχους του, τις βασικές δράσεις, τα αναμενόμενα αποτελέσματα και τους απαιτούμενους πόρους. Το ΣΘΚ εξασφαλίζει την αναγκαία συμμόρφωση του ΕΙΤ με [την πρόταση «Ορίζων Ευρώπη»], η οποία αποτελεί το πρόγραμμα-πλαίσιο της Ένωσης για τη στήριξη της έρευνας και της καινοτομίας για την περίοδο 2021-2027. Εξασφαλίζει επίσης τις κατάλληλες συνέργειες και συμπληρωματικότητα μεταξύ των δραστηριοτήτων του ΕΙΤ και άλλων πρωτοβουλιών, πολιτικών και μέσων της Ένωσης.

Το ΣΘΚ για την περίοδο 2021-2027 βασίζεται στην εκτίμηση επιπτώσεων που διενέργησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Λαμβάνει υπόψη το σχέδιο ΣΘΚ που υπέβαλε το διοικητικό συμβούλιο του ΕΙΤ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 20 Δεκεμβρίου 2017, σύμφωνα με τον κανονισμό για το ΕΙΤ¹. Επίσης, αποτυπώνει τη νέα [πρόταση «Ορίζων Ευρώπη»] που υπέβαλε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Ιούνιο του 2018 και, συγκεκριμένα, τον βασικό ρόλο του ΕΙΤ στο πλαίσιο του πυλώνα [Καινοτόμος Ευρώπη] (πυλώνας ΙΙΙ) και τη συμβολή του στην αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων, συμπεριλαμβανομένων των στόχων που έχουν καθοριστεί σχετικά με την κλιματική αλλαγή, καθώς και στην ευρωπαϊκή βιομηχανική ανταγωνιστικότητα (πυλώνας ΙΙ) και την επιστήμη αριστείας (πυλώνας Ι). Το ΣΘΚ εδράζεται στα διδάγματα που αποκομίστηκαν κατά τα τελευταία έτη λειτουργίας του ΕΙΤ καθώς και στα αποτελέσματα μιας ευρείας διαδικασίας διαβούλευσης με τα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη.

Το ΣΘΚ λαμβάνει υπόψη τον στρατηγικό σχεδιασμό του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», έτσι ώστε να εξασφαλιστούν ο συντονισμός με τις δραστηριότητες του προγράμματος-πλαισίου και με άλλα σχετικά προγράμματα της Ένωσης και η συνεκτικότητα με τις προτεραιότητες και τις δεσμεύσεις της ΕΕ, καθώς και για να ενισχυθούν η συμπληρωματικότητα και οι συνέργειες με εθνικά και περιφερειακά προγράμματα και προτεραιότητες χρηματοδότησης.

¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 294/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2008, για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (ΕΕ L 97 της 9.4.2008, σ. 1). Όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1292/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 174).

1.1. Το EIT: βασικό μέσο της ΕΕ στον τομέα της καινοτομίας

Το EIT ιδρύθηκε το 2008 για να συμβάλλει στη βιώσιμη ανάπτυξη της οικονομίας και της ανταγωνιστικότητας, ενισχύοντας την ικανότητα των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης για καινοτομία. Υπήρξε πρωτοπόρο στην ολοκλήρωση της εκπαίδευσης, των επιχειρήσεων και της έρευνας (τρίγωνο της γνώσης), ενώ παράλληλα έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στα επιχειρηματικά χαρίσματα και τις δεξιότητες καινοτομίας. Η ενδιάμεση αξιολόγηση του EIT το 2018 επιβεβαίωσε ότι το πρωταρχικό σκεπτικό για τη σύστασή του παραμένει βάσιμο και ότι το μοντέλο της ολοκλήρωσης του τριγώνου της γνώσης με βάση την καινοτομία εξακολουθεί να είναι επίκαιρο.

Μία δεκαετία μετά τη δημιουργία του EIT, ο ρυθμός της καινοτομίας έχει επιταχυνθεί με γεωμετρική πρόοδο. Η καινοτομία μετασχηματίζει τους οικονομικούς τομείς, βάζοντας στο περιθώριο υπάρχουσες επιχειρηματικές δραστηριότητες αλλά και δημιουργώντας πρωτοφανείς ευκαιρίες. Εν μέσω της αναδιάταξης της παγκόσμιας οικονομικής τάξης και της έντασης του παγκόσμιου ανταγωνισμού, επιτείνεται και η εξάρτηση της ΕΕ από το ανθρώπινο ταλέντο και την ικανότητα καινοτομίας του. Ο συνεργατικός σχεδιασμός, η συνεργασία και η συνδημιουργία μεταξύ επιστημονικών κλάδων και μεταξύ της εκπαίδευσης, των επιχειρήσεων και της έρευνας δεν ήταν ποτέ τόσο σημαντικά όσο σήμερα για την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων που αφορούν την κλιματική αλλαγή και τη μη βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων, τον ψηφιακό μετασχηματισμό, τις δημογραφικές μεταβολές ή το μέλλον της υγειονομικής περίθαλψης και των τροφίμων.

Χάρη στην [πρόταση για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»] για ένα νέο πρόγραμμα-πλαίσιο με σκοπό τη στήριξη της έρευνας και της καινοτομίας για την περίοδο 2021-2027, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανέλαβε την αταλάντευτη δέσμευση να ενισχύσει περαιτέρω το δυναμικό καινοτομίας της Ευρώπης, έτσι ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις προκλήσεις του μέλλοντος. Ο διακριτός ρόλος του EIT για την προώθηση της καινοτομίας, καθώς φέρνει σε επαφή τις επιχειρήσεις, τους εκπαιδευτικούς και τους ερευνητικούς φορείς, τις δημόσιες αρχές και την κοινωνία των πολιτών, ενισχύεται χάρη στη θέση που κατέχει εντός του [πυλώνα «Καινοτόμος Ευρώπη»] στην [πρόταση του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»]. Η [πρόταση για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»] αντικατοπτρίζει την αυξανόμενη φιλοδοξία της ΕΕ σχετικά με την καινοτομία και την ανάγκη επίτευξης των στόχων που την αφορούν.

1.2. Βασικά πλεονεκτήματα

Από τη σύστασή του έως σήμερα, το EIT έχει καθιερωθεί σταδιακά ως ένα επιτυχημένο μέσο για την αντιμετώπιση των κοινωνιακών προκλήσεων. Το EIT λειτουργεί κυρίως μέσω των κοινοτήτων γνώσης και καινοτομίας (ΚΓΚ), που αποτελούν ευρωπαϊκές συμπράξεις μεγάλης κλίμακας μεταξύ οργανισμών εκπαίδευσης και κατάρτισης, επιχειρήσεων και ερευνητικών οργανισμών. Την παρούσα στιγμή υπάρχουν οχτώ ΚΓΚ που δραστηριοποιούνται στους ακόλουθους τομείς: κλιματική αλλαγή, ψηφιακός μετασχηματισμός, ενέργεια, τρόφιμα, υγεία, πρώτες ύλες, αστική κινητικότητα και μεταποίηση προστιθέμενης αξίας (βλέπε σχήμα 2).

Η κάθε ΚΓΚ οργανώνεται στο πλαίσιο πέντε έως δέκα κέντρων συστέγασης² (ΚΣ) που προορίζονται να λειτουργούν ως γεωγραφικοί κόμβοι για την πρακτική ολοκλήρωση του τριγώνου της γνώσης. Η οργάνωση και η διάρθρωσή τους υπαγορεύεται από το αντίστοιχο εθνικό και περιφερειακό πλαίσιο στον τομέα της καινοτομίας. Βασίζεται σε ένα πανευρωπαϊκό δίκτυο υφιστάμενων εργαστηρίων, γραφείων ή πανεπιστημιακών εκτάσεων των κύριων εταίρων των ΚΓΚ.

Οι ΚΓΚ έχουν σκοπό να διαχειρίζονται χαρτοφυλάκια δραστηριοτήτων του τριγώνου της γνώσης μέσω:

- δραστηριοτήτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με ισχυρές συνιστώσες επιχειρηματικότητας για την κατάρτιση της επόμενης γενιάς ταλέντων, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού και της εφαρμογής προγραμμάτων που φέρουν το σήμα του ΕΙΤ³, ιδίως σε επίπεδο μεταπτυχιακού και διδακτορικού διπλώματος·
- δραστηριοτήτων που στηρίζουν την καινοτομία για την ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, διαδικασιών και υπηρεσιών που ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένες επιχειρηματικές ευκαιρίες·
- δραστηριοτήτων δημιουργίας και στήριξης επιχειρήσεων, όπως προγράμματα επιτάχυνσης που θα βοηθούν τους επιχειρηματίες να μετατρέπουν τις ιδέες τους σε επιτυχημένα εγχειρήματα και θα επιταχύνουν τη διαδικασία ανάπτυξης.

Οι ΚΓΚ αποτελούν δυναμικά οικοσυστήματα καινοτομίας τα οποία παράγουν ευρύ φάσμα αποτελεσμάτων (βλ. σχήμα 1 παρακάτω).

Σχήμα 1: Αποτελέσματα του ΕΙΤ μέχρι σήμερα, πηγή: ΕΙΤ

Η εκπαίδευση και η κατάρτιση, η καλλιέργεια ταλέντων και η ανάπτυξη δεξιοτήτων βρίσκονται στο επίκεντρο του μοντέλου του ΕΙΤ. Καμία άλλη δράση της ΕΕ για την καινοτομία δεν περιλαμβάνει την τριτοβάθμια εκπαίδευση στην αλυσίδα αξίας της καινοτομίας στον βαθμό που ισχύει για το ΕΙΤ. Το εκπαιδευτικό θεματολόγιο του ΕΙΤ είναι

² Κέντρο συστέγασης είναι μια γεωγραφική περιοχή όπου έχουν την έδρα τους οι ΚΓΚ που αποτελούν τους βασικούς εταίρους του τριγώνου της γνώσης και όπου μπορούν εύκολα να αλληλεπιδρούν μεταξύ τους, παρέχοντας το σημείο αναφοράς για τη δραστηριότητα των ΚΓΚ στη συγκεκριμένη περιοχή.

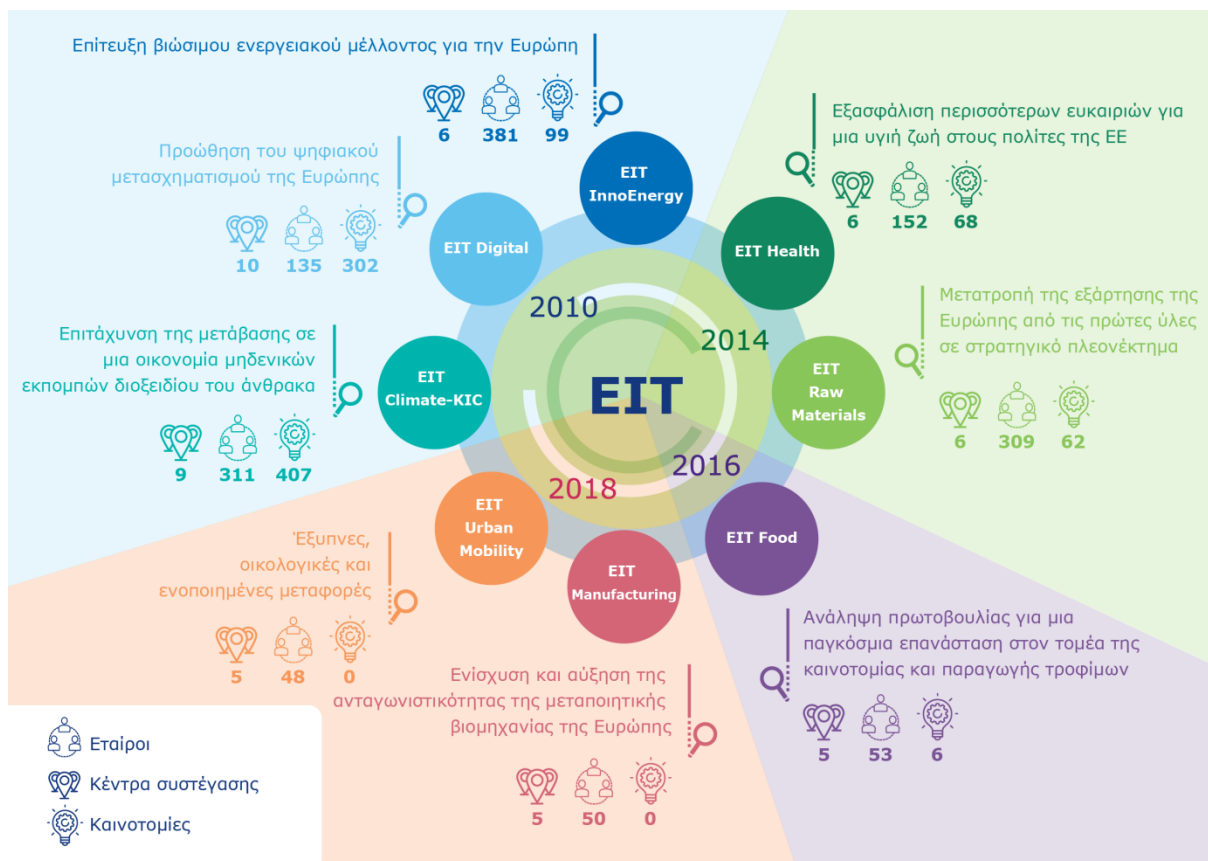
³ Το σήμα του ΕΙΤ αποτελεί σφραγίδα ποιότητας που απονέμεται από το ΕΙΤ σε εκπαιδευτικά προγράμματα ΚΓΚ που συμμορφώνονται με συγκεκριμένα ποιοτικά κριτήρια όσον αφορά, μεταξύ άλλων, την επιχειρηματική εκπαίδευση και τα καινοτόμα προγράμματα «μάθησης μέσω της εφαρμογής στην πράξη».

το κλειδί για την ανάπτυξη φορέων καινοτομίας με αυξημένες επιχειρηματικές ικανότητες και δεξιότητες. Έως το 2017, πάνω από 1 700 απόφοιτοι ολοκλήρωσαν με επιτυχία ένα μεταπτυχιακό και/ή διδακτορικό πρόγραμμα που φέρει το σήμα του EIT και χιλιάδες έχουν συμμετάσχει σε επιχειρηματικές και καινοτόμες δραστηριότητες και μορφές εκπαίδευσης.

Το EIT ξεχωρίζει από άλλα μέσα καινοτομίας χάρη στην έμφαση που δίνει στις παγκόσμιες προκλήσεις μέσω της ολοκλήρωσης του τριγώνου της γνώσης. Παρέχοντας επιχορηγήσεις διάρκειας έως και 15 ετών στις ΚΓΚ, το EIT υλοποιεί τον μακροπρόθεσμο στόχο του, δηλ. την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων με την παροχή καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών και την εξασφάλιση συγκεκριμένων οφελών στην κοινωνία και τους συμπολίτες μας. Το EIT έχει επίσης θέσει ως στόχο να καταστούν οι ΚΓΚ οικονομικά βιώσιμες μετά από 15 έτη. Ο στόχος αυτός αποτελεί μοναδικό χαρακτηριστικό ενός μέσου καινοτομίας που επικεντρώνεται στις επιχειρήσεις και στην επίτευξη αποτελεσμάτων. Στο πλαίσιο αυτό, οι ΚΓΚ πρέπει να αναπτύσσουν και να εφαρμόζουν στρατηγικές για τη δημιουργία εσόδων, προκειμένου να διατηρήσουν το οικοσύστημα καινοτομίας τους πέραν της περιόδου που καλύπτει η συμφωνία επιχορήγησής τους.

Η προσέγγιση του EIT συμβάλλει στην πραγματοποίηση τόσο επανζητικών όσο και ανατρεπτικών καινοτομιών, προκειμένου να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά οι αδυναμίες της αγοράς και να βοηθηθεί ο μετασχηματισμός των οικονομικών κλάδων. Επιτρέπει τη δημιουργία μακροπρόθεσμων επιχειρηματικών στρατηγικών για την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων και συμβάλλει στη δημιουργία συνθηκών-πλαισίου που είναι απαραίτητες για να αναπτυχθεί ένα εύρυθμο οικοσύστημα καινοτομίας και για να ενθαρρυνθεί η καινοτομία.

Το EIT παρέχει μια αποτελεσματική και αποδοτική πλατφόρμα για τη δρομολόγηση, την ανάπτυξη και τη διαχείριση ΚΓΚ με ισχυρά αποτελέσματα δικτύωσης και θετικές δευτερογενείς συνέπειες (βλ. σχήμα 2 παρακάτω). Το πρώτο κύμα ΚΓΚ (EIT Climate, EIT Digital και EIT InnoEnergy), που ξεκίνησε το 2009, έχει θεμελιωθεί και ωριμάσει και μετά το 2024 θα λήξουν οι συμφωνίες-πλαίσια εταιρικής σχέσης τους, σύμφωνα με τη μέγιστη διάρκεια επιχορήγησής τους. Παράλληλα ωριμάζουν η δεύτερη και η τρίτη γενιά ΚΓΚ [EIT Health και EIT Raw Materials, (2014), EIT Food (2016)]. Οι δύο ΚΓΚ που συστήθηκαν τον Δεκέμβριο του 2018, η EIT Urban Mobility και η EIT Manufacturing, ξεκινούν τις εργασίες τους το 2019.

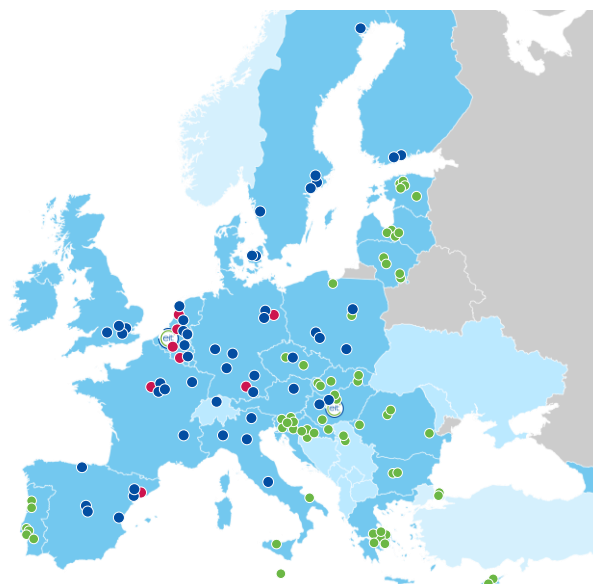
Σχήμα 2: Κοινότητες γνώσης και καινοτομίας του ΕΙΤ, πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Μέσω των οκτώ ΚΓΚ του με πάνω από 1 000 εταίρους από τους χώρους των επιχειρήσεων, της έρευνας και της εκπαίδευσης, το ΕΙΤ αποτελεί το μεγαλύτερο οικοσύστημα καινοτομίας που υποστηρίζει η ΕΕ. Το ΕΙΤ παρείχε στήριξη σε πάνω από 1 200 νεοφυείς και καινοτόμες επιχειρήσεις, κάτι που τους επέτρεψε να προσελκύσουν εξωτερικά κονδύλια άνω των 890 εκατ. EUR και να δημιουργήσουν πάνω από 6 000 θέσεις εργασίας. Πάνω από το 50 % των εταίρων ΚΓΚ προέρχονται από τον επιχειρηματικό τομέα (βιομηχανία, ΜΜΕ και νεοφυείς επιχειρήσεις), γεγονός που αποδεικνύει την εγγύτητά τους με την αγορά. Η αύξηση του αριθμού των εταίρων σε κάθε ΚΓΚ αντανακλά την ελκυστικότητα και το μακροπρόθεσμο δυναμικό του μοντέλου του ΕΙΤ. Έως το 2019 πάνω από 600 επιχειρήσεις, 250 ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, 200 ερευνητικοί οργανισμοί και περισσότερες από 50 οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και αρχές συμμετείχαν στις ΚΓΚ του ΕΙΤ.

Υπό το πρίσμα των συνεχιζόμενων περιφερειακών ανισοτήτων όσον αφορά τις επιδόσεις στον τομέα της καινοτομίας, το EIT δρομολόγησε ένα περιφερειακό σχέδιο καινοτομίας το 2014 για να διευρύνει την περιφερειακή εμβέλειά του στις χώρες με περιορισμένες και μέτριες επιδόσεις στον τομέα της καινοτομίας. Μέσω του σχεδίου αυτού, το EIT επέκτεινε τις δραστηριότητές του σε ολόκληρη την Ευρώπη και προσφέρει την παρούσα στιγμή ευκαιρίες σε περιφέρειες με χαμηλές επιδόσεις στον τομέα της καινοτομίας ώστε να συμμετάσχουν σε δραστηριότητες στο τρίγωνο της γνώσης στο πλαίσιο της κοινότητας των ΚΓΚ. Αυτό αντανακλάται στο μερίδιο της χρηματοδότησης του EIT που διατίθεται στους εταίρους της ΕΕ των 13 (8,3 % σε σύγκριση με 4,8% στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» από το 2018).

Κοινότητα του ΕΙΤ στην Ευρώπη

- ΕΙΤ ΚΙC Έδρα
- ΕΙΤ ΚΙC Κέντρα συστέγασης
- Οντότητες που εντάσσονται στο ΠΠΚ του ΕΙΤ

Σχήμα 3: το ΕΙΤ στην Ευρώπη, πηγή: ΕΙΤ, 2018

Το ΕΙΤ μπόρεσε να παραμείνει ευέλικτο και να διαμορφώσει τις αρχές και τους κανόνες διακυβέρνησης για την επιτυχή διαχείριση των ΚΓΚ εντός του συνολικού πλαισίου του προγράμματος «Ορίζων 2020» σύμφωνα με τον κανονισμό για το ΕΙΤ. Η επιχειρησιακή του ανεξαρτησία του επέτρεψε να δοκιμάσει και να εφαρμόσει αποτελεσματικά σειρά νεωτερισμών στη διαχείριση των δικαιούχων του, όπως ένας ανταγωνιστικός χρηματοδοτικός μηχανισμός, στόχοι οικονομικής βιωσιμότητας και ειδικοί βασικοί δείκτες επιδόσεων.

1.3. Βασικές προκλήσεις

Το ΕΙΤ αποτελεί μέρος του γενικότερου πλαισίου στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη». Το πλαίσιο αυτό έχει σκοπό, μεταξύ άλλων, την παραγωγή επιστημονικών, οικονομικών/τεχνολογικών και κοινωνιακών αποτελεσμάτων, έτσι ώστε να ενισχυθούν οι επιστημονικές και τεχνολογικές βάσεις της Ένωσης, την υλοποίηση των στρατηγικών πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς της σε όλα τα κράτη μέλη, και συγκεκριμένα στον βιομηχανικό τομέα, και την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων, όπως είναι οι στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης. Βασική προϋπόθεση για την επιτυχή έκβαση του εγχειρήματος αυτού είναι να καλύψει τη συνεχή ανάγκη ενίσχυσης της ικανότητας καινοτομίας στο σύνολο της Ένωσης. Η ΕΕ αντιμετωπίζει συγκεκριμένα τρεις προκλήσεις που θα διαμορφώσουν τις δράσεις του ΕΙΤ το 2021-2027, όπως αποτυπώνονται στους γενικούς στόχους του.

Πρώτον, οι σημερινές οικονομίες αναπτύσσονται ολοένα και περισσότερο χάρη στις δεξιότητες και τις ικανότητες των ατόμων και των οργανώσεων να μετατρέπουν τις ιδέες σε προϊόντα και υπηρεσίες. Οι δεξιότητες καινοτομίας και η επιχειρηματική κουλτούρα είναι καταλυτικής σημασίας σήμερα, ιδίως στον τεχνολογικό και τον επιστημονικό τομέα, αλλά ολοένα και περισσότερο και σε άλλους τομείς. Είναι απόλυτη ανάγκη να ενισχυθεί περαιτέρω η ικανότητα καινοτομίας των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ευρώπη. Το ΕΙΤ κατέχει μοναδική θέση ώστε να ανταποκριθεί στις ανάγκες αυτές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

Δεύτερον, η φυσική εγγύτητα αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την προώθηση της καινοτομίας. Οι πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην ανάπτυξη των δικτύων καινοτομίας και οι οποίες παρέχουν υπηρεσίες για τη στήριξη της δημιουργίας, της διάδοσης και της μεταφοράς γνώσεων παίζουν κομβικό ρόλο για την προώθηση της αλληλεπίδρασης μεταξύ επιχειρήσεων, ακαδημαϊκών ιδρυμάτων, ερευνητικών οργανισμών, κρατικών αρχών και ιδιωτών. Παρόλα αυτά, οι επιδόσεις έρευνας και καινοτομίας διαφέρουν σημαντικά στο εσωτερικό της ΕΕ, όπως αντικατοπτρίζεται στον ετήσιο ευρωπαϊκό πίνακα αποτελεσμάτων για την καινοτομία. Έχει καταλυτική σημασία η καινοτομία να είναι απαλλαγμένη από αποκλεισμούς και να έχει τις ρίζες της σε τοπικό επίπεδο. Οι δραστηριότητες του ΕΙΤ, χάρη στην «τοποκεντρική» τους προσέγγιση, είναι πλέον κατάλληλες να συμβάλουν στην ενίσχυση των τοπικών οικοσυστημάτων καινοτομίας.

Τέλος, για να εξασφαλιστεί ο δυναμισμός των οικοσυστημάτων καινοτομίας απαιτείται ένας συνδυασμός γνώσης, υποδομών και ταλέντου. Πρέπει να δημιουργηθούν οι συνθήκες-πλαίσιο για τη συνεργασία μεταξύ της ευρωπαϊκής έρευνας, της εκπαίδευσης και της καινοτομίας σε συνδυασμό με ισχυρές συνέργειες για να εξασφαλιστεί η κατάλληλη και αποδοτική επένδυση πεπερασμένων πόρων στην έρευνα και την καινοτομία. Η εμβάθυνση της ολοκλήρωσης του τριγώνου της γνώσης μέσω των υφιστάμενων και των νέων ΚΓΚ είναι ένας αποδεδειγμένος τρόπος για την προώθηση ενός περιβάλλοντος που θα ενθαρρύνει την καινοτομία και αποτελεί κατευθυντήριο στόχο του ΕΙΤ.

2. ΑΝΟΛΟΣ ΤΟΥ ΠΗΧΗ: ΤΟ ΕΙΤ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027

Το ΕΙΤ, ως αναπόσπαστο τμήμα του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», θα συνεισφέρει στην επίτευξη των πρωταρχικών στόχων και προτεραιοτήτων του. Οι ΚΓΚ θα αποτελούν μέρος των θεσμοθετημένων ευρωπαϊκών εταιρικών συμπράξεων, δηλ. θα ακολουθούν ένα σύνολο αρχών και κριτηρίων για τον κύκλο ζωής, έτσι ώστε να διασφαλίζεται μια πιο συνεκτική, ανοιχτή και με γνώμονα τον αντίκτυπο προσέγγιση. Ως εκ τούτου, οι γενικοί στόχοι του ΕΙΤ αντικατοπτρίζουν τον συνολικό ρόλο του στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» καθώς και τη θέση του στον [πυλώνα «Καινοτόμος Ευρώπη»].

2.1. Στόχοι

Οι πρωταρχικοί τομείς παρέμβασης του ΕΙΤ καθορίζονται στην [πρόταση του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»]. Το ΕΙΤ θα συνεχίσει να στηρίζει τις Κοινότητες Γνώσης και Καινοτομίας (ΚΓΚ) του, προκειμένου να ενισχύσει τα οικοσυστήματα καινοτομίας που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων. Για τον σκοπό αυτό θα ενισχύσει την ολοκλήρωση μεταξύ εκπαίδευσης, έρευνας και επιχειρήσεων, κάτι που θα δημιουργήσει περιβάλλοντα που ευνοούν την καινοτομία. Θα προωθήσει και θα στηρίξει επίσης μια νέα γενιά επιχειρηματιών, και θα ενθαρρύνει τη δημιουργία καινοτόμων εταιρειών σε στενή συνέργεια και συμπληρωματικότητα με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας (ΕΣΚ). Στο πλαίσιο αυτό, πρόκειται ιδίως:

- (1) να ενισχύσει βιώσιμα οικοσυστήματα καινοτομίας σε ολόκληρη την Ευρώπη·
- (2) να προωθήσει την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα μέσω της βελτίωσης στον τομέα της εκπαίδευσης·
- (3) να φέρει στην αγορά νέες λύσεις στις παγκόσμιες προκλήσεις.

Σύμφωνα με τις προκλήσεις που σκιαγραφήθηκαν και με τις οποίες είναι αντιμέτωπο το ΕΙΤ (όπως περιγράφονται στο κεφάλαιο 1.3) και με σκοπό να συμβάλουν στην επίτευξη των

ανωτέρω πρωταρχικών στόχων που ορίζονται για το EIT στην [πρόταση για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»], οι ειδικοί στόχοι του EIT για την περίοδο 2021-2027 είναι οι εξής:

- α) να ενισχυθεί ο αντίκτυπος των ΚΓΚ και η ολοκλήρωση του τριγώνου της γνώσης·
- β) να αυξηθεί η ικανότητα καινοτομίας στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μέσω της προώθησης θεσμικών αλλαγών στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΤΕ)·
- γ) να αυξηθεί η περιφερειακή εμβέλεια του EIT, προκειμένου να αντιμετωπιστούν περιφερειακές ανισότητες ως προς την ικανότητα καινοτομίας στο σύνολο της ΕΕ.

2.2. Ρόλος στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»

Υλοποιώντας τους στόχους αυτούς, το EIT θα συμβάλει στη συνολική επίτευξη των επιστημονικών, οικονομικών/τεχνολογικών και κοινωνικών αποτελεσμάτων του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Θα συνεχίσει να ενισχύει τα οικοσυστήματα καινοτομίας που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων, προωθώντας την ολοκλήρωση του τριγώνου της γνώσης στους τομείς δραστηριότητας των ΚΓΚ. Η διαδικασία στρατηγικού σχεδιασμού του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» θα εξασφαλίσει στενότερο συντονισμό μεταξύ των δραστηριοτήτων του EIT και του υπόλοιπου προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Με βάση το αποδεδειγμένο ιστορικό επιδόσεών του, το EIT θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στον πυλώνα «Καινοτόμος Ευρώπη».

Οι στενές συνέργειες μεταξύ του EIT και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας θα συμβάλουν καθοριστικά στον αντίκτυπο του **πυλώνα [«Καινοτόμος Ευρώπη»]**. Το EIT και το ΕΣΚ θα διεξάγουν συμπληρωματικές δραστηριότητες με σκοπό τον εξορθολογισμό της στήριξης που παρέχεται σε καινοτόμες επιχειρήσεις. Με βάση την εμπειρογνομosύνη των ΚΓΚ του, το EIT θα παρέχει υπηρεσίες για την επιτάχυνση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και κατάρτιση στους δικαιούχους χρηματοδότησης του ΕΣΚ.

Το EIT θα διευκολύνει περαιτέρω την πρόσβαση των δικαιούχων του ΕΣΚ στα οικοσυστήματα καινοτομίας των ΚΓΚ και στους συναφείς παράγοντες του τριγώνου της γνώσης. Με τον τρόπο αυτό οι δικαιούχοι του ΕΣΚ δύνανται να συμμετέχουν ενεργά στις δραστηριότητες των ΚΓΚ και να επωφελούνται από τις υπηρεσίες τους. Παράλληλα, οι δικαιούχοι του EIT θα μπορούν να υποβάλουν αίτηση στα μέσα του ΕΣΚ, όταν δεν είναι διαθέσιμη η παροχή στήριξης από τις ΚΓΚ του EIT. Το ΕΣΚ μπορεί να βοηθήσει τις νεοσύστατες επιχειρήσεις που στηρίζονται από τις ΚΓΚ και διαθέτουν υψηλό δυναμικό ανάπτυξης ώστε να επεκταθούν με γοργούς ρυθμούς. Συγκεκριμένα, οι περισσότερες καινοτόμες επιχειρήσεις οι οποίες έχουν λάβει στήριξη από τις ΚΓΚ μπορούν, εάν επιλεγούν στο πλαίσιο του ΕΣΚ, να επωφελούνται από τη μεικτή χρηματοδότηση που παρέχεται από τον μηχανισμό επιτάχυνσης του ΕΣΚ και/ή από τη χρηματοδοτική στήριξη των μηχανισμών InvestEU.

Το EIT θα εξασφαλίσει επίσης ισχυρότερες συνέργειες με προγράμματα και πρωτοβουλίες στον **πυλώνα [«Επιστήμη αριστείας»]**, προκειμένου να επιταχυνθεί η μεταφορά των γνώσεων που προκύπτουν από «την έρευνα για την έρευνα» σε συγκεκριμένες εφαρμογές που ωφελούν την κοινωνία. Συγκεκριμένα, όσον αφορά τις δράσεις «Marie Skłodowska-Curie» (MSCA), το EIT θα συνεργαστεί για την ανάπτυξη δεξιοτήτων καινοτομίας και επιχειρηματικότητας από τους υποτρόφους.

Το EIT θα συμβάλει στον **πυλώνα [«Παγκόσμιες προκλήσεις και ευρωπαϊκή βιομηχανική ανταγωνιστικότητα»]** και θα συμπληρώσει τις σχετικές δραστηριότητες που αποσκοπούν

στην αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων και στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ σε παγκόσμια κλίμακα. Συγκεκριμένα, μέσω των ΚΓΚ του, το ΕΙΤ θα επιδιώξει να συμβάλει στις σχετικές αποστολές και θεματικές ομάδες και άλλες ευρωπαϊκές εταιρικές συμπράξεις. Θα στηρίξει ιδίως μέτρα από την πλευρά της ζήτησης και θα παρέχει υπηρεσίες εκμετάλλευσης για την τόνωση της μεταφοράς τεχνολογίας και την επιτάχυνση της εμπορικής αξιοποίησης των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνονται.

Το ΕΙΤ θα εξασφαλίσει τη συνοχή με το σκέλος των ευρωπαϊκών συστημάτων καινοτομίας στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Συγκεκριμένα, το ΕΙΤ θα συμμετάσχει ενεργά στις δραστηριότητες του φόρουμ του ΕΣΚ και θα αναπτύξει δεσμούς μεταξύ της κοινότητας του ΕΙΤ και των σχετικών δραστηριοτήτων για τη στήριξη των οικοσυστημάτων καινοτομίας, έτσι ώστε να αποφευχθούν οι επικαλύψεις και να εξασφαλιστεί η συνεκτικότητα και η συμπληρωματικότητα των δράσεων.

Θα διερευνηθούν επίσης οι ευκαιρίες για συνέργειες μεταξύ του σκέλους «Διάδοση της αριστείας» του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και των δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης που στηρίζει το ΕΙΤ. Συγκεκριμένα, οι χώρες-στόχος του σκέλους «Διάδοση της αριστείας» του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» θα μπορέσουν να αξιοποιήσουν την εμπειρογνομosύνη και την υποστήριξη του ΕΙΤ ώστε να αναπτύξουν κατάντη δραστηριότητες (δηλ. κοντά στην αγορά), ως ομάδα-στόχος για δραστηριότητες ευαισθητοποίησης του ΕΙΤ.

3. ΤΟΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΑΛΕΝΤΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Το ΕΙΤ, με οδηγό τον ενισχυμένο ρόλο του, θα δώσει έμφαση στις δράσεις με τις οποίες εξασφαλίζει προστιθέμενη αξία στο επίπεδο της ΕΕ και συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», και θα κατευθύνει αντίστοιχα την στρατηγική του για την περίοδο 2021-2027. Πρώτον, το ΕΙΤ θα συνεχίσει να στηρίζει την ικανότητα και τα οικοσυστήματα καινοτομίας μέσω των ΚΓΚ, της περαιτέρω ανάπτυξης και επέκτασής τους, καθώς και της δημιουργίας νέων. Δεύτερον, με βάση την εμπειρία του από την ολοκλήρωση του τριγώνου της γνώσης, το ΕΙΤ θα στηρίζει άμεσα την ανάπτυξη ικανοτήτων επιχειρηματικότητας και καινοτομίας στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Τέλος, λαμβάνοντας περισσότερο αποτελεσματικά εγκάρσια μέτρα, το ΕΙΤ θα διασφαλίσει την ενίσχυση του αντικτύπου του στο επίπεδο της ΕΕ. Επιπλέον, το ΕΙΤ θα βελτιώσει επίσης τις δραστηριότητές του σε ορισμένους τομείς προκειμένου να γίνει αποτελεσματικότερο, αποδοτικότερο και να αυξήσει τον αντίκτυπό του.

3.1. Κοινότητες γνώσης και καινοτομίας

(1) Στήριξη στις υπάρχουσες ΚΓΚ

Η ολοκλήρωση του τριγώνου της γνώσης από το ΕΙΤ και τις ΚΓΚ στο επίπεδο της ΕΕ, των κρατών μελών, καθώς και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο θα συνεχίσουν να αποτελούν βασικό στόχο για την ενίσχυση των συστημάτων καινοτομίας και για την εξασφάλιση της βιωσιμότητάς τους, καθώς και για την εξεύρεση νέων λύσεων στις παγκόσμιες προκλήσεις. Το ΕΙΤ θα συνεχίσει να στηρίζει ένα χαρτοφυλάκιο ΚΓΚ (βλ. σχήμα 2) και να ενισχύει περαιτέρω την επιτυχημένη πλατφόρμα του για τη σύσταση, την ανάπτυξη και τη διαχείρισή τους. Οι ΚΓΚ θα συνεχίσουν να λειτουργούν μέσω των κέντρων συστέγασης. Οι ΚΓΚ θα συνεχίσουν να επιδιώκουν την οικονομική βιωσιμότητά τους για να καταστούν ανεξάρτητες

από την επιχορήγηση του ΕΙΤ μακροπρόθεσμα (το αργότερο μετά την παρέλευση 15 ετών) μέσω της προσέλκυσης δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων.

Το ΕΙΤ θα διαθέσει μεγάλο μέρος του προϋπολογισμού του στην στήριξη των ΚΓΚ. Θα παρακολουθεί και θα αναλύει τις επιδόσεις τους και θα μεριμνά ώστε να επιτυγχάνουν τους στόχους που προβλέπονται από το ΕΙΤ και το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη». Πέραν της χρηματοδοτικής στήριξης, με βάση τα διδάγματα του παρελθόντος, το ΕΙΤ θα παρέχει στις ΚΓΚ στρατηγική εποπτεία και καθοδήγηση για οριζόντια και ειδικά ζητήματα, συμπεριλαμβανομένης της εξεύρεσης συνεργειών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και άλλων πρωτοβουλιών της ΕΕ. Συγκεκριμένα, το ΕΙΤ θα στηρίζει τις ΚΓΚ για τη δημιουργία διεπαφών και την προώθηση κοινών δραστηριοτήτων με σχετικές ευρωπαϊκές εταιρικές συμπράξεις και άλλες ενωσιακές πρωτοβουλίες και προγράμματα.

Θα παρακολουθεί επίσης την απονομή του σήματος ΕΙΤ στα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης των ΚΓΚ και θα εξετάσει τη δημιουργία ενός αποτελεσματικότερου μηχανισμού διασφάλισης της ποιότητας, συμπεριλαμβανομένης της εξωτερικής αναγνώρισης και πιστοποίησης για το σήμα ΕΙΤ.

Το ΕΙΤ θα διευκολύνει τις κοινές υπηρεσίες προς τις ΚΓΚ και τις ανταλλαγές εμπειριών και ορθών πρακτικών μεταξύ τους, ενώ θα προωθεί τη μεταξύ τους συνεργασία (δραστηριότητες μεταξύ ΚΓΚ) τόσο για θεματικά όσο και για οριζόντια ζητήματα. Οι δραστηριότητες μεταξύ ΚΓΚ διαθέτουν το υψηλότερο δυναμικό εκεί όπου μια σειρά ΚΓΚ έχουν ήδη θέσει κοινές προτεραιότητες ενωσιακής πολιτικής για τις οποίες δεν υπάρχουν ειδικές ΚΓΚ. Η συμμετοχή διαφορετικών κοινοτήτων ΚΓΚ σε ειδικές κοινές δράσεις αμοιβαίου οφέλους παρουσιάζει υψηλό δυναμικό για συνέργειες. Το ΕΙΤ θα προωθήσει τις δραστηριότητες αυτές και θα συμμετάσχει ενεργά στον καθορισμό του περιεχομένου και της δομής των δραστηριοτήτων μεταξύ ΚΓΚ. Θα παρακολουθεί την εφαρμογή τους καθώς και τα αποτελέσματα που επιτυγχάνουν, έτσι ώστε οι εν λόγω δραστηριότητες να καταστούν αναπόσπαστο μέρος των στρατηγικών των ΚΓΚ.

(2) Ενίσχυση του περιφερειακού αντικτύπου των ΚΓΚ

Το ΕΙΤ θα αυξήσει περαιτέρω τον περιφερειακό αντίκτυπό του με περισσότερη **διαφάνεια** προς δυνητικούς εταίρους και ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς και μια πιο δομημένη **περιφερειακή στρατηγική** των ΚΓΚ, στην οποία θα καλλιεργούνται δεσμοί με σχετικές έξυπνες στρατηγικές εξειδίκευσης.

Το περιφερειακό σχέδιο καινοτομίας του ΕΙΤ, το οποίο καθοδηγεί το ΕΙΤ και εφαρμόζουν οι ΚΓΚ, υλοποιήθηκε μέχρι στιγμής σε εθελοντική βάση. Από το 2021 και μετά το εν λόγω σχέδιο θα αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της πολυετούς στρατηγικής των ΚΓΚ. Το ΕΙΤ θα συνεχίσει να παρέχει καθοδήγηση και στήριξη στις ΚΓΚ για την προετοιμασία των πολυετών στρατηγικών τους όσον αφορά το περιφερειακό σχέδιο καινοτομίας, όπως επίσης και για την εφαρμογή τους. Οι δραστηριότητες αυτές θα εξακολουθήσουν με την ενισχυμένη στήριξη της ικανότητας καινοτομίας των χωρών και των περιφερειών που υστερούν στον τομέα της καινοτομίας. Ο προϋπολογισμός του ΕΙΤ που διατίθεται για την εφαρμογή των δραστηριοτήτων του ΕΙΤ σχετικά με το περιφερειακό σχέδιο καινοτομίας θα ανέρχεται σε τουλάχιστον 10 % της συνολικής χρηματοδοτικής στήριξης του ΕΙΤ προς τις ΚΓΚ, με αποτέλεσμα την αύξηση του αριθμού των εταίρων ΚΓΚ από τις στοχοθετημένες περιφέρειες. Οι δραστηριότητες που στηρίζονται μέσω του περιφερειακού σχεδίου καινοτομίας έχουν σκοπό:

- να βελτιώσουν τις ικανότητες καινοτομίας του τοπικού οικοσυστήματος, μέσω δραστηριοτήτων ανάπτυξης ικανοτήτων και στενότερης αλληλεπίδρασης μεταξύ των τοπικών φορέων καινοτομίας (ομάδες, δίκτυα, περιφερειακές αρχές, ΙΤΕ, ερευνητικοί οργανισμοί, ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης)·
- να συνδέσουν τα τοπικά οικοσυστήματα καινοτομίας με τα πανευρωπαϊκά οικοσυστήματα καινοτομίας μέσω της συνεργασίας των ΚΓΚ του ΕΙΤ και των κέντρων συστέγασης τους.

Επιπλέον, προκειμένου να διασφαλιστεί η καλύτερη ενσωμάτωση των ΚΓΚ στα τοπικά οικοσυστήματα καινοτομίας, η κάθε ΚΓΚ θα πρέπει να αναπτύξει και να εφαρμόσει μια στρατηγική με στόχο την ενίσχυση της σχέσης με τους περιφερειακούς και τοπικούς φορείς καινοτομίας, και το ΕΙΤ θα παρακολουθήσει ενεργά την εφαρμογή της στρατηγικής αυτής. Οι ΚΓΚ θα πρέπει να ενσωματώσουν στην πολυετή στρατηγική και το επιχειρησιακό τους σχέδιο μια προσέγγιση της καινοτομίας με γνώμονα τον τοπικό παράγοντα. Θα πρέπει να αξιοποιήσουν τα κέντρα συστέγασης (και το περιφερειακό σχέδιο καινοτομίας), εκμεταλλευόμενες έτσι τον ρόλο τους ως πύλης πρόσβασης στην κοινότητα ΚΓΚ σε συνεργασία με τους συστεγαζόμενους εταίρους. Οι ΚΓΚ θα πρέπει να αποδεικνύουν τη σύνδεσή τους με τις τοπικές έξυπνες στρατηγικές εξειδίκευσης και με τις δραστηριότητες των σχετικών θεματικών πλατφορμών και των διαπεριφερειακών πρωτοβουλιών, συμπεριλαμβανομένων των αρχών διαχείρισης των ΕΔΕΤ. Το ΕΙΤ θα παρακολουθεί επίσης πώς λειτουργούν τα κέντρα συστέγασης και πώς ενσωματώνονται στα τοπικά οικοσυστήματα καινοτομίας.

(3) Σύσταση νέων ΚΓΚ

Προκειμένου να συμβάλει στην αντιμετώπιση των νέων και αναδυόμενων παγκόσμιων προκλήσεων, το ΕΙΤ θα συστήσει νέες ΚΓΚ σε τομείς προτεραιότητας που θα επιλεγούν βάσει κριτηρίων. Στα κριτήρια αυτά θα αξιολογηθούν, μεταξύ άλλων, η σχέση των νέων ΚΓΚ με τις πολιτικές προτεραιότητες του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», καθώς και το δυναμικό τους και η προστιθέμενη αξία τους, τα οποία θα εξετάζονται μέσω του μοντέλου του ΕΙΤ. Η σύσταση των νέων ΚΓΚ θα λαμβάνει υπόψη τον στρατηγικό σχεδιασμό του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και τον προϋπολογισμό που διατίθεται στο ΕΙΤ για την περίοδο 2021-2027. Τα σχετικά κριτήρια επιλογής για τις ευρωπαϊκές συμπράξεις, τα οποία καθορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ του [κανονισμού για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»], θα συμπεριληφθούν στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων για τις ΚΓΚ και θα αποτελέσουν τη βάση της αξιολόγησης.

Ο κατάλογος των πεδίων προτεραιότητας για τις μελλοντικές ΚΓΚ περιλαμβάνεται στο παράρτημα 1Α του παρόντος ΣΘΚ.

Με βάση την πρόταση που υπέβαλε το διοικητικό συμβούλιο του ΕΙΤ καθώς και μια ανάλυση της εν λόγω πρότασης, προτείνεται να συσταθεί μια πρώτη ΚΓΚ στο πεδίο των κλάδων του πολιτισμού και της δημιουργικότητας (ΚΠΔ) το 2022 με πρόσκληση υποβολής προτάσεων που πρόκειται να δημοσιευθεί το 2021. Ο εν λόγω τομέας προτεραιότητας έχει την ισχυρότερη συμπληρωματικότητα με τις οκτώ ΚΓΚ που έχουν ήδη συσταθεί από το ΕΙΤ, καθώς και με τους πιθανούς τομείς προτεραιότητας για άλλες ευρωπαϊκές εταιρικές συμπράξεις που θα δρομολογηθούν στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Οι ΚΠΔ συνιστούν ένα τμήμα της οικονομίας με υψηλό αναπτυξιακό δυναμικό και πολλές πρωτοβουλίες στο επίπεδο της τοπικής κοινωνίας, και είναι ιδιαίτερα ελκυστικοί στους πολίτες. Έχουν ισχυρά ερείσματα στα τοπικά και περιφερειακά οικοσυστήματά τους. Ωστόσο, οι εν λόγω κλάδοι χαρακτηρίζονται από έντονο κατακερματισμό και όσοι

καινοτομούν και ιδρύουν επιχειρήσεις δεν διαθέτουν τις απαιτούμενες δεξιότητες επιχειρηματικότητας και καινοτομίας. Οι εν λόγω στενώσεις κρίνεται ότι θα αντιμετωπιστούν αποτελεσματικότερα με μια ΚΓΚ, χάρη ακριβώς στην προσέγγιση που εφαρμόζει για την ολοκλήρωση του τριγώνου της γνώσης, τη μακροπρόθεσμη προοπτική της και την τοποκεντρική πολιτική της. Ένα ενημερωτικό δελτίο που συνοψίζει τις προκλήσεις στους ΚΠΔ καθώς και ο αναμενόμενος αντίκτυπος της ΚΓΚ περιλαμβάνεται στο παράρτημα 1Β του παρόντος ΣΘΚ.

Με βάση τον προτεινόμενο προϋπολογισμό για το ΕΙΤ, το 2025 μπορεί να δρομολογηθεί η δημιουργία μιας δεύτερης νέας ΚΓΚ με πρόσκληση που θα δημοσιευθεί το 2024, ύστερα από τροποποίηση του παραρτήματος 1Α, ώστε να προστεθούν ένας ή περισσότεροι νέοι τομείς προτεραιότητας. Ο/Οι εν λόγω νέος/νέοι τομέας/-είς θα επιλεγεί/-ούν υπό το πρίσμα των προτάσεων του διοικητικού συμβουλίου του ΕΙΤ. Οι προτάσεις αυτές θα λαμβάνουν υπόψη τους τομείς προτεραιότητας που πρέπει να προσδιορίζονται στο σχέδιο στρατηγικής έρευνας και καινοτομίας του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και τα προβλεπόμενα κριτήρια για την επιλογή των ευρωπαϊκών εταιρικών συμπράξεων, ιδίως τη διαφάνεια, την ενωσιακή προστιθέμενη αξία, τη συνοχή και τις συνέργειες. Τα κριτήρια για την επιλογή νέων ΚΓΚ θα συμμορφώνονται με τα κριτήρια στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη». Επίσης, θα στηρίζουν την υλοποίηση των προτεραιοτήτων πολιτικής της ΕΕ, όπως είναι οι αποστολές και οι στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης. Είναι δυνατόν να επιλεγεί και άλλη μία ή περισσότερες νέες ΚΓΚ σε περίπτωση που καταστεί διαθέσιμος πρόσθετος προϋπολογισμός.

Το ΕΙΤ:

- θα ενισχύσει τα οικοσυστήματα καινοτομίας συνεχίζοντας τη στήριξη προς τις υπάρχουσες ΚΓΚ για την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων μέσω της ολοκλήρωσης του τριγώνου της γνώσης·
- θα καθορίσει τομείς για τη συνεργασία μεταξύ ΚΓΚ και θα προωθήσει τη σύσφιγξή της σε θέματα στρατηγικής και πολιτικής σημασίας·
- θα διασφαλίσει ότι οι ΚΓΚ αναπτύσσουν και υλοποιούν μια στρατηγική για την καλλιέργεια συνεργασίας και τη δημιουργία συνεργειών με σχετικές ευρωπαϊκές εταιρικές συμπράξεις και άλλες συναφείς ενωσιακές πρωτοβουλίες και προγράμματα·
- θα διασφαλίσει ότι οι ΚΓΚ εφαρμόζουν μια προσέγγιση χωρίς αποκλεισμούς η οποία θα αποσκοπεί στην ενίσχυση της σχέσης τους με τους παράγοντες της καινοτομίας σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο·
- θα διασφαλίσει ότι οι δραστηριότητες του ΕΙΤ όσον αφορά το περιφερειακό σχέδιο καινοτομίας επιτυγχάνουν αυξημένο αντίκτυπο σε περιφερειακό αντίκτυπο και ότι αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι των πολυετών στρατηγικών των ΚΓΚ·
- θα δρομολογήσει νέες ΚΓΚ σε επιλεγμένους θεματικούς τομείς στρατηγικής σημασίας, ξεκινώντας από την ΚΓΚ στον τομέα των κλάδων του πολιτισμού και της δημιουργικότητας το 2022.

3.2. Στήριξη της ικανότητας καινοτομίας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Χάρη στο μοντέλο ολοκλήρωσης του τριγώνου της γνώσης, το EIT συνέβαλε ώστε να γεφυρωθεί το επίμονο χάσμα μεταξύ της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, της έρευνας και της καινοτομίας. Συγκεκριμένα το EIT αποτελεί κομβικό εργαλείο για την ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου χάρη στην ειδοποιό έμφαση που αποδίδει στην επιχειρηματική εκπαίδευση. Ωστόσο, ο αντίκτυπος του EIT εξακολουθεί να περιορίζεται στους εταίρους των ΚΓΚ.

Προκειμένου να στηριχθεί ευρύτερα η καινοτομία, τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ευρώπη πρέπει να διακατέχονται από καινοτόμο και επιχειρηματικό πνεύμα ως προς την προσέγγιση τους στην εκπαίδευση, την έρευνα και τη συνεργασία τους με τις επιχειρήσεις, καθώς και το γενικότερο τοπικό οικοσύστημα καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών.

Για να να μπορέσουν να λειτουργούν ως περισσότερο καινοτόμες επιχειρηματικές οργανώσεις, τα ΙΤΕ χρειάζονται σαφή στρατηγική, μεθοδολογικό πλαίσιο και δέσμευση πόρων. Ορμώμενο από την εμπειρία του, το EIT βρίσκεται σε ιδανική θέση για να υποστηρίξει την ανάπτυξη ικανοτήτων επιχειρηματικότητας και καινοτομίας στα ΙΤΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

Οι δραστηριότητες θα υλοποιηθούν από το EIT μέσω των ΚΓΚ με ανοιχτό και στοχοθετημένο τρόπο με σκοπό να ενισχυθούν οι ικανότητες καινοτομίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, έτσι ώστε να ενταχθεί μεγαλύτερος αριθμός ΙΤΕ στις αλυσίδες αξίας και στα οικοσυστήματα καινοτομίας. Οι δραστηριότητες αυτές θα συμπληρώνουν την παρέμβαση του EIT όσον αφορά την εκπαίδευση ως βασικό τμήμα των δραστηριοτήτων ολοκλήρωσης του τριγώνου της γνώσης στις ΚΓΚ, ιδίως με την ενίσχυση της διαφάνειας και της πρόσβασης σε όσους δεν είναι εταίροι των ΚΓΚ. Ο αντίκτυπος του EIT αναμένεται να υπερβεί τις ΚΓΚ και να συμβάλει στη βασική αποστολή του, την τόνωση της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας μέσω της ενίσχυσης της ικανότητας καινοτομίας των κρατών μελών, όπως προβλέπεται εξάλλου στους στόχους του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» για την προώθηση δεξιοτήτων επιχειρηματικότητας και καινοτομίας σε μια προοπτική διά βίου μάθησης, συμπεριλαμβανομένης της αύξησης των ικανοτήτων των ΙΤΕ στο σύνολο της Ευρώπης.

Η στήριξη του EIT θα αξιοποιήσει πρωτοβουλίες πολιτικής, όπως είναι τα πλαίσια HEInnovate⁴ και RIIA⁵, τα οποία έχουν αποδείξει την αξία τους σε μια σειρά από ΙΤΕ και

⁴ Το πλαίσιο HEInnovate αποτελεί πλαίσιο πολιτικής που έχουν αναπτύξει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ο ΟΟΣΑ. Το HEInnovate παρέχει στα ΙΤΕ τη μεθοδολογία για να εντοπίσουν πεδία με ικανότητες καινοτομίας, έτσι ώστε να τα αναπτύξουν περαιτέρω και για να διαμορφώσουν σχετικές στρατηγικές και δράσεις, με σκοπό να επιτύχουν τον επιθυμητό αντίκτυπο. Το HEInnovate βασίζεται σε αξιόπιστα μεθοδολογικά στοιχεία με οχτώ τομείς οικοδόμησης ικανοτήτων: ηγεσία και διακυβέρνηση· ψηφιακός μετασχηματισμός· οργανωτική ικανότητα· επιχειρηματική διδασκαλία και μάθηση· προετοιμασία και στήριξη επιχειρηματιών· ανταλλαγή γνώσεων· διεθνοποίηση· και μέτρηση του αντικτύπου. Ο ΟΟΣΑ δημοσίευσε μια σειρά εκθέσεων ανά χώρα με βάση το πλαίσιο HEInnovate, βλ. σειράς μελετών δεξιοτήτων του ΟΟΣΑ στη διεύθυνση <https://www.oecd-ilibrary.org/education/>

⁵ Το πλαίσιο αξιολόγησης του αντικτύπου περιφερειακής καινοτομίας (RIIA) αναπτύχθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως ένα πρώτο βήμα για την καθοδήγηση των αξιολογήσεων για τον αντίκτυπο καινοτομίας των πανεπιστημίων μέσω της εκπόνησης περιπτώσιολογικών μελετών βάσει δεικτών μέτρησης. Η αξιολόγηση του αντικτύπου της καινοτομίας, π.χ. μέσω του πλαισίου RIIA, μπορεί δυνητικά να συνδεθεί με

κράτη μέλη σε ολόκληρη την ΕΕ. Το ΕΙΤ θα καθορίζει τις δραστηριότητες στήριξης σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή, εξασφαλίζοντας τη συνοχή και τη συμπληρωματικότητα με σχετικές δραστηριότητες εντός του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», του προγράμματος Erasmus και άλλων προγραμμάτων. Οι ειδικές λεπτομέρειες της διαδικασίας εφαρμογής και μηχανισμού επίτευξης αποτελεσμάτων θα αποτελέσουν αντικείμενο περαιτέρω επεξεργασίας και τελειοποίησης κατά τα πρώτα τρία έτη. Θα υποβληθούν επίσης σε παρακολούθηση και αξιολόγηση κατά την πιλοτική φάση πριν γίνει περαιτέρω επέκτασή τους.

Το ΕΙΤ θα παίζει καθοδηγητικό και συντονιστικό ρόλο όσον αφορά την εφαρμογή και την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων που θα διαχειρίζονται οι ΚΓΚ. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση: στην εφαρμογή μιας προσέγγισης χωρίς αποκλεισμούς με σκοπό την προσέλκυση ΙΤΕ πέραν των εταίρων των ΚΓΚ, σε μια διεπιστημονική και διατομεακή προσέγγιση, και στη σύνδεση με τη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τις σχετικές θεματικές πλατφόρμες και το περιφερειακό σχέδιο καινοτομίας του ΕΙΤ.

Το ΕΙΤ θα συνδέσει την υποστήριξη του στην ανάπτυξη ικανοτήτων καινοτομίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με το σήμα ΕΙΤ, το οποίο χορηγείται επί του παρόντος στα εκπαιδευτικά προγράμματα των ΚΓΚ. Συγκεκριμένα, τα συμμετέχοντα ΙΤΕ μπορούν να συμμετέχουν στη χρήση του σήματος του ΕΙΤ. Το ΕΙΤ θα επεκτείνει επίσης το σήμα του ΕΙΤ σε δραστηριότητες διά βίου μάθησης οι οποίες έχουν ως επίκεντρο και στις οποίες συμμετέχει ευρύτερη ομάδα-στόχος σπουδαστών, ενήλικων εκπαιδευόμενων και ιδρυμάτων (συμπεριλαμβανομένων των ιδρυμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης) πέραν των ΚΓΚ. Η εφαρμογή του σήματος πέραν από την κοινότητα του ΕΙΤ θα έχει πιο διαρθρωτικά αποτελέσματα σε όλα τα επίπεδα (ατομικό, προγραμματικό και θεσμικό).

Το ΕΙΤ θα στοχεύει ιδίως τα ΙΤΕ από χώρες που υπολείπονται σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό στον τομέα της καινοτομίας και άλλες περιφέρειες χαμηλών επιδόσεων που επιθυμούν να ενισχύσουν το αποτύπωμα καινοτομίας τους και τις στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης. Το ΕΙΤ θα διαθέσει για το μέτρο αυτό τουλάχιστον το 25 % του συνολικού προϋπολογισμού που αφιερώνεται στις δραστηριότητες αυτές.

Το ΕΙΤ:

- σε συνεργασία με την Επιτροπή, θα σχεδιάσει και θα δρομολογήσει δραστηριότητες για τη στήριξη της ανάπτυξης της ικανότητας καινοτομίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, οι οποίες θα εφαρμοστούν μέσω των ΚΓΚ, αρχής γενομένης το 2021·
- θα εισαγάγει ένα σύστημα ευαισθητοποίησης που θα παράσχει κίνητρα στα ΙΤΕ σε χώρες που υπολείπονται σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό στον τομέα της καινοτομίας, ώστε να αναπτύξουν τις ικανότητες καινοτομίας τους·
- θα παράσχει ειδικές οδηγίες, εμπειρογνωμοσύνη και καθοδήγηση στα συμμετέχοντα ΙΤΕ·
- θα ενισχύσει και θα διευρύνει το πεδίο εφαρμογής του σήματος του ΕΙΤ πέραν από τις ΚΓΚ ώστε να συμπεριληφθούν τα ΙΤΕ που συμμετέχουν στη δράση.

χρηματοδοτικά μέσα που θα έχουν ως βάση τις επιδόσεις καινοτομίας σε περιφερειακό, εθνικό ή ενωσιακό επίπεδο.

3.3. Εγκάρσιες δραστηριότητες του ΕΙΤ

(1) Επικοινωνία

Το ΕΙΤ θα ενισχύσει την επικοινωνία και την προβολή του. Με τις αυξανόμενες ΚΓΚ και τη νέα δράση για τη στήριξη της επιχειρηματικής ανάπτυξης των ΙΤΕ, το ΕΙΤ θα ενισχύσει τις προσπάθειές του ώστε να προχωρήσει η αναγνώρισή του ως ενδεικτικού ποιότητας όσον αφορά την καινοτομία. Η εν λόγω διαχείριση της επωνυμίας του ΕΙΤ και η βελτίωση της επικοινωνίας έχουν ζωτική σημασία, ιδίως για τους πολίτες, καθώς οι καινοτομίες που προέρχονται από το ΕΙΤ συμβάλλουν ώστε να προβληθεί ο χειροπιαστός αντίκτυπος από τις επενδύσεις της ΕΕ μέσω του ευρωπαϊκού προγράμματος-πλαίσιου για την έρευνα και την καινοτομία. Το ΕΙΤ θα εφαρμόσει μια βελτιωμένη στρατηγική προβολής απέναντι στα κύρια ενδιαφερόμενα μέρη (ΙΤΕ, ερευνητικοί οργανισμοί, επιχειρήσεις κ.λπ.) σε όλα τα κράτη μέλη και πέρα από αυτά, σύμφωνα με την προσέγγιση επικοινωνίας του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

Προκειμένου να εξασφαλιστεί η ευρύτερη διάδοση και η καλύτερη κατανόηση των ευκαιριών που προσφέρει το ΕΙΤ, το τελευταίο θα εξετάσει αν είναι δυνατόν να παρέχει ενισχυμένη καθοδήγηση και βοήθεια σχετικά με πτυχές που αφορούν τη συμμετοχή στις ΚΓΚ του ΕΙΤ στο σύνολο της Ευρώπης μέσω της αξιοποίησης των υφιστάμενων δικτύων ενημέρωσης σε όλη την Ευρώπη.

Για να εξασφαλιστεί ότι η ευρεία κοινότητα ενδιαφερόμενων παραγόντων στο σύνολο του τριγώνου της γνώσης, στο επίπεδο της ΕΕ, σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο είναι ενήμερη για όλες τις προσκλήσεις και τα χρηματοδοτούμενα έργα στο πλαίσιο του ΕΙΤ (και των ΚΓΚ), θα δημοσιεύονται επίσης στην ευρωπαϊκή διαδικτυακή πύλη για ευκαιρίες χρηματοδότησης και υποβολής προσφορών, στις σελίδες του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

Το ΕΙΤ θα οργανώνει τακτές συνεδριάσεις με την ομάδα αντιπροσώπων των κρατών μελών καθώς και με συναφείς υπηρεσίες της Επιτροπής, τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο, για να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη επικοινωνία και ροή πληροφοριών με τα κράτη μέλη και σε επίπεδο ΕΕ, καθώς και για να παρέχεται η κατάλληλη ενημέρωση σχετικά με τις επιδόσεις και τα επιτεύγματα των δραστηριοτήτων που χρηματοδοτούνται από το ΕΙΤ. Η ομάδα αντιπροσώπων των κρατών μελών θα παράσχει επίσης την κατάλληλη στήριξη όσον αφορά τη σύνδεση των δραστηριοτήτων που χρηματοδοτούνται από το ΕΙΤ με τα εθνικά προγράμματα και πρωτοβουλίες, συμπεριλαμβανομένης της ενδεχόμενης εθνικής συγχρηματοδότησης των εν λόγω δραστηριοτήτων.

Το ΕΙΤ θα συνεχίσει να διαχειρίζεται το φόρουμ ενδιαφερόμενων μερών του ΕΙΤ και τα βραβεία του ΕΙΤ, έτσι ώστε να προωθήσει τη συνεργασία με τους ευρωπαϊκούς παράγοντες του τριγώνου της γνώσης και να αναδείξει τους πιο ελπιδοφόρους επιχειρηματίες και φορείς καινοτομίας στην Ευρώπη.

Το ΕΙΤ θα συνεχίσει να διευθύνει και να παρέχει στρατηγική καθοδήγηση στην κοινότητα αποφοίτων του ΕΙΤ⁶ (σε συνεργασία με το συμβούλιο αποφοίτων του ΕΙΤ), προκειμένου να μεγιστοποιήσει τον επιχειρηματικό και κοινωνικό αντίκτυπό του, καθώς και τη συνεχή συμμετοχή των μελών του σε δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται από το ΕΙΤ. Κατά τη

⁶ Η κοινότητα αποφοίτων του ΕΙΤ φέρνει σε επαφή επιχειρηματίες και παράγοντες αλλαγής που έχουν συμμετάσχει σε εκπαιδευτικά ή επιχειρηματικά προγράμματα που διοργάνωσαν ΚΓΚ. Η κοινότητα αντιπροσωπεύει δίκτυο άνω των 5 000 μελών.

διάρκεια της περιόδου 2021-2027 η κοινότητα θα συνεχίσει να αναπτύσσεται και θα συμπεριλαμβάνει τους αποφοίτους που συμμετέχουν στις δράσεις για τη στήριξη των ικανοτήτων καινοτομίας των ΙΤΕ.

(2) Εντοπισμός και ανταλλαγή ορθών πρακτικών με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Το ΕΙΤ διαδραματίζει καίριο ρόλο στη διάδοση των ορθών πρακτικών και των διδαγμάτων που αντλήθηκαν. Οι ΚΓΚ και τα έργα που υποστηρίζουν την καινοτομία και την επιχειρηματική ικανότητα των ΙΤΕ αποτελούν πολύτιμη πηγή αποδεικτικών στοιχείων και πειραματικής μάθησης για τους φορείς χάραξης πολιτικής, καθώς τους παρέχουν παραδείγματα ορθών πρακτικών και στήριξη κατά τη χάραξη και την εφαρμογή της ενωσιακής πολιτικής στους θεματικούς τομείς τους.

Μέχρι στιγμής, οι ορθές πρακτικές και τα διδάγματα που προέρχονται από τις ΚΓΚ δεν έχουν κωδικοποιηθεί επαρκώς και δεν έχουν διαδοθεί αποτελεσματικά. Κατά τη λειτουργία που επιτελεί ως εταίρος γνώσης για τους φορείς χάραξης πολιτικής και για ολόκληρη την κοινότητα καινοτομίας, το ΕΙΤ θα αναπτύξει περαιτέρω τον ρόλο που διαδραματίζει ως ινστιτούτο καινοτομίας ικανό να ανιχνεύει, να αναλύει, να κωδικοποιεί, να διαδίδει καινοτόμους πρακτικές, διδάγματα και αποτελέσματα, αλλά και να μεριμνά για την απορρόφησή τους από τις δραστηριότητες που χρηματοδοτεί το ίδιο (εκπαίδευση και κατάρτιση, στήριξη στην καινοτομία, στήριξη στην επιχειρηματικότητα) σε ευρύτερη κλίμακα. Η δραστηριότητα αυτή θα έχει ως βάση τους δεσμούς και τις συνέργειες με τις άλλες πρωτοβουλίες εντός του [πυλώνα «Καινοτόμος Ευρώπη»] στο πλαίσιο της [πρότασης για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»].

(3) Διεθνής συνεργασία

Εντός του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού για το ΕΙΤ, το τελευταίο θα επιδιώξει τη μεγιστοποίηση του αντικτύπου των δραστηριοτήτων του μέσω της διεθνούς συνεργασίας και θα συντονίσει τις διεθνείς δραστηριότητες των ΚΓΚ που χρηματοδοτούνται από το ΕΙΤ. Στο επίκεντρο της δράσης του θα θέσει σχετικούς στόχους της βιομηχανικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και προτεραιότητες στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, όπως επίσης και την εξασφάλιση ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας.

Στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας του το ΕΙΤ, σε διαβούλευση με την Επιτροπή, θα δώσει έμφαση στην αποτελεσματική αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων, στη συνεισφορά σε σχετικές διεθνείς πρωτοβουλίες και στους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης, εξασφαλίζοντας την πρόσβαση σε ταλέντα και την ενίσχυση της προσφοράς και ζήτησης καινοτόμων λύσεων. Το ΕΙΤ και οι ΚΓΚ θα σχεδιάζουν και θα υλοποιούν τις διεθνείς δραστηριότητές τους σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή, σύμφωνα με την προσέγγιση του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και με άλλες σχετικές πολιτικές της ΕΕ, καθώς και υπό την εποπτεία του διοικητικού συμβουλίου του ΕΙΤ.

Το EIT:

- θα βελτιώσει την προβολή του εφαρμόζοντας μια πιο φιλόδοξη στρατηγική προβολής με αποδέκτη τα κύρια ενδιαφερόμενα μέρη στα κράτη μέλη·
- θα εξασφαλίσει την προβολή της στήριξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- θα διερευνήσει τη δυνατότητα χρήσης των υφιστάμενων δικτύων πληροφόρησης της ΕΕ και θα συντονίσει τις δραστηριότητές τους, προκειμένου στους δυνητικούς εταίρους των ΚΓΚ του EIT να δίνονται καλύτερες συμβουλές και καθοδήγηση·
- θα οργανώσει τακτικές συνεδριάσεις της ομάδας αντιπροσώπων των κρατών μελών, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη επικοινωνία και η ροή πληροφοριών με τα κράτη μέλη·
- θα προβάλλει περαιτέρω τη δράση του στους πολίτες και την κοινότητα των ενδιαφερόμενων μερών μέσω του φόρουμ, των βραβείων του EIT και των αποφοίτων του EIT·
- θα προσδιορίσει, θα κωδικοποιήσει και θα διαδώσει αποτελεσματικά τα διδάγματα και τις ορθές πρακτικές που αντλήθηκαν από τις δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται από το EIT· θα συνδιαλέγεται με τις αρχές των κρατών μελών της ΕΕ τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο, με τις οποίες θα διατηρεί δομημένο διάλογο και θα συντονίζει τις κοινές προσπάθειες, με σκοπό τον προσδιορισμό, την ανταλλαγή και τη διάδοση των ορθών πρακτικών και διδαγμάτων·
- θα χαράξει τις γενικές γραμμές της διεθνούς συνεργασίας του EIT και των ΚΓΚ υπό την εποπτεία του διοικητικού συμβουλίου του EIT, σύμφωνα με την στρατηγική της Επιτροπής για τη διεθνή συνεργασία στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας και σε διαβούλευση με τις αντίστοιχες υπηρεσίες της Επιτροπής.

3.4. Εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας

Το παρόν κεφάλαιο περιλαμβάνει μια σειρά μέτρων που έχουν σκοπό την προσαρμογή και τη βελτίωση της τρέχουσας λειτουργίας του EIT και των ΚΓΚ. Το διοικητικό συμβούλιο του EIT θα παρακολουθεί με αποτελεσματικό και στρατηγικό τρόπο την εφαρμογή των μέτρων αυτών στο επίπεδο του EIT, και θα παρέχει τα αναγκαία κίνητρα και έλεγχο, συγκεκριμένα μέσω της διαδικασίας διάθεσης των κονδυλίων, ώστε να εξασφαλιστεί η εφαρμογή τους από τις ΚΓΚ.

(4) Επιχειρησιακό μοντέλο των ΚΓΚ

Το EIT θα παρέχει επιχειρησιακές κατευθυντήριες γραμμές στις ΚΓΚ και θα παρακολουθεί τις τελευταίες σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διαχείρισης, τις αρχές και τα κριτήρια που προβλέπονται για τις ευρωπαϊκές εταιρικές συμπράξεις στον κανονισμό για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» και σύμφωνα με τις προτεραιότητες του εν λόγω προγράμματος. Με τον τρόπο αυτό θα μεγιστοποιηθεί η απόδοση και ο αντίκτυπός τους.

Τα μέτρα που διασφαλίζουν ότι οι ΚΓΚ θα συνεχίσουν να χαρακτηρίζονται από ανοικτό πνεύμα καθώς και ότι υπάρχει διαφάνεια στο στάδιο της υλοποίησης θα βελτιωθούν σημαντικά με κοινές διατάξεις για τα νέα μέλη οι οποίες προσθέτουν αξία στις εταιρικές συμπράξεις. Θα εκτελούν επίσης τις δραστηριότητές τους με πλήρη διαφάνεια. Οι ΚΓΚ θα παραμείνουν δυναμικές εταιρικές σχέσεις στις οποίες θα μπορούν να συμμετέχουν νέοι εταίροι, και συγκεκριμένα ολοένα και μεγαλύτερο μερίδιο MME, με βάση την αριστεία και

τη στρατηγική καταλληλότητα. Για να περιοριστεί η συγκέντρωση της χρηματοδότησης και να διασφαλιστεί ότι οι δραστηριότητες των ΚΓΚ επωφελούνται από ευρύ δίκτυο εταίρων, η διαδικασία για τη σύνταξη του επιχειρησιακού σχεδίου (και ιδίως για τον προσδιορισμό των προτεραιοτήτων, την επιλογή των δραστηριοτήτων και τη διάθεση των κονδυλίων) θα χαρακτηρίζεται από περισσότερη διαφάνεια και λιγότερους αποκλεισμούς. Τέλος, οι ΚΓΚ θα αυξήσουν το μερίδιο των προσκλήσεων, ιδίως για έργα καινοτομίας ανοιχτά σε τρίτους. Όλα τα μέτρα αυτά θα αυξήσουν τον αριθμό των οντοτήτων που συμμετέχουν στις δραστηριότητες των ΚΓΚ. Τέλος, οι ΚΓΚ, στο πλαίσιο της υποχρέωσής τους για την τακτική υποβολή εκθέσεων, θα πρέπει να περιλαμβάνουν στοιχεία σχετικά με τη συμμετοχή νέων εταίρων.

Καθώς οι ΚΓΚ δραστηριοποιούνται σε όλη την αξιακή αλυσίδα της καινοτομίας, θα διασφαλίσουν την κατάλληλη ισορροπία μεταξύ των δραστηριοτήτων εκπαίδευσης, επιχειρηματικότητας και καινοτομίας στο πλαίσιο του επιχειρησιακού τους χαρτοφυλακίου. Οι εργασίες των ΚΓΚ θα υλοποιηθούν μέσω μιας λιτής, αποτελεσματικής και αποδοτικής δομής που θα περιορίζει στο ελάχιστο τα διοικητικά και τα γενικά έξοδα. Το ΕΙΤ θα διασφαλίσει ότι οι ΚΓΚ θα επιτύχουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα μέσα από ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, που καθορίζονται στα επιχειρησιακά σχέδια των ΚΓΚ και οι οποίες όντως υποστηρίζουν την εκπλήρωση των στόχων τους.

Η τήρηση των δεσμεύσεων που ανέλαβε ο κάθε εταίρος ΚΓΚ κατά τη συνολική συμβατική διάρκεια της πρωτοβουλίας θα εξασφαλίζεται χάρη στην τακτική παρακολούθηση της πραγματικής συνεισφοράς του σε σύγκριση με τις αρχικές δεσμεύσεις του. Το ΕΙΤ θα μεριμνήσει ώστε οι ΚΓΚ να διαθέτουν σύστημα διαχείρισης κινδύνου σε περίπτωση που ορισμένοι εταίροι δεν είναι σε θέση να εκπληρώσουν τις αρχικές δεσμεύσεις τους.

Το ΕΙΤ:

- θα εξασφαλίσει ότι οι ΚΓΚ εφαρμόζουν αυστηρές αρχές διαφάνειας, ιδίως όσον αφορά την επιλογή νέων εταίρων και τη διαδικασία σύνταξης των επιχειρησιακών σχεδίων·
- θα εξασφαλίσουν ότι η υλοποίηση των ΚΓΚ συμμορφώνεται πλήρως με τις αντίστοιχες απαιτήσεις που απορρέουν από τον κανονισμό για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»·
- θα διασφαλίσει την κατάλληλη ισορροπία στα επιχειρησιακά σχέδια μεταξύ των δραστηριοτήτων του τριγώνου της γνώσης·
- θα μεριμνήσει ώστε οι ΚΓΚ να διατηρήσουν στο ελάχιστο τα διοικητικά τους έξοδα·
- θα εξασφαλίσει τη μετάβαση των οκτώ υφιστάμενων ΚΓΚ, έτσι ώστε να εκπληρώνουν τα νέα κριτήρια εφαρμογής του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» για τις ευρωπαϊκές εταιρικές συμπράξεις.

(5) Μοντέλο χρηματοδότησης των ΚΓΚ

Μέσω ενός λιτού και απλουστευμένου μοντέλου χρηματοδότησης, το ΕΙΤ θα βελτιώσει τον αντίκτυπο και τη συμβολή των ΚΓΚ στην επίτευξη των στόχων του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Για να αυξηθεί η προστιθέμενη αξία της στήριξής του, το ΕΙΤ θα προσαρμόσει το μοντέλο χρηματοδότησής του. Υπάρχουν τέσσερις κύριοι τομείς στους οποίους το ΕΙΤ θα κάνει βελτιώσεις.

Πρώτον, το ΕΙΤ θα θεσπίσει ποσοστό συγχρηματοδότησης, έτσι ώστε να αυξηθούν τα επίπεδα των ιδιωτικών και δημόσιων επενδύσεων. Η προσαρμογή του μοντέλου χρηματοδότησης θα διευκολύνει τις ΚΓΚ στη μετάβαση προς την οικονομική βιωσιμότητα. Θα τις ενθαρρύνει να μειώσουν σταδιακά κατά τη διάρκεια των συμφωνιών-πλαίσίων εταιρικής σχέσης το μερίδιο της χρηματοδότησης του ΕΙΤ στο επιχειρησιακό τους σχέδιο και παράλληλα να αυξήσουν το επίπεδο συνεπένδυσης από πηγές εκτός του ΕΙΤ. Σε όλες τις φάσεις του συνολικού κύκλου ζωής των ΚΓΚ θα εφαρμόζονται σταθερά μειούμενα ποσοστά συγχρηματοδότησης (εκκίνηση, ανάπτυξη, ωρίμανση, έξοδος από την επιχορήγηση του ΕΙΤ), όπως παρουσιάζεται κατωτέρω.

	Εκκίνηση	Ανάπτυξη	Ωρίμανση	Έξοδος από την επιχορήγηση του ΕΙΤ
Έτη	1 – 4	5 – 7	8 – 11	12 - 15
Ποσοστό συγχρηματοδότησης του ΕΙΤ	Μέχρι 100 %	Μέχρι 80 %	Μέχρι 70 %	50 % το 12ο έτος, μειούμενο κατά 10 % ετησίως

Σχήμα 4: Ποσοστά συγχρηματοδότησης του ΕΙΤ την περίοδο 2021-2027

Δεύτερον, η διαδικασία παροχής των επιχορηγήσεων που ακολουθείται επί του παρόντος θα εστιάσει περισσότερο στις επιδόσεις και τα αποτελέσματα στον τομέα του ανταγωνισμού και στη χρήση των πολυετών επιχορηγήσεων. Το διοικητικό συμβούλιο του ΕΙΤ θα παρέχει ισχυρότερα κίνητρα στις ΚΓΚ, τα οποία θα βασίζονται ιδίως στην ατομική τους επίδοση για να εξασφαλίζεται ο μεγαλύτερος δυνατός αντίκτυπος. Ως εκ τούτου, το ΕΙΤ θα τροποποιήσει τις διατάξεις του περί ανταγωνιστικής χρηματοδότησης προκειμένου να βελτιώσει τον αντίκτυπό του στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

Τρίτον, το ΕΙΤ θα εφαρμόσει αυστηρούς κανόνες για την ενίσχυση του μηχανισμού επανεξέτασης πριν από τη λήξη της αρχικής επταετούς περιόδου λειτουργίας των ΚΓΚ. Η ενδιάμεση επανεξέταση, η οποία θα πραγματοποιηθεί με τη βοήθεια εξωτερικών εμπειρογνομόνων, θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές, σύμφωνα με τα κριτήρια του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των ευρωπαϊκών εταιρικών συμπράξεων, και να ολοκληρωθεί πριν από την εκπνοή της αρχικής επταετούς περιόδου. Σε συνέχεια της επανεξέτασης, το διοικητικό συμβούλιο θα λάβει απόφαση είτε να συνεχίσει είτε να διακόψει τη χρηματοδοτική συνεισφορά σε μια ΚΓΚ (μη παρατείνοντας τη συμφωνία-πλαίσιο εταιρικής σχέσης με τη συγκεκριμένη ΚΓΚ) και να ανακαταναείμει τους πόρους σε δραστηριότητες με καλύτερες επιδόσεις.

Τέλος, το ΕΙΤ θα συνεχίσει τις προσπάθειές του στο πεδίο της απλούστευσης, έτσι ώστε να μειωθεί ο περιττός διοικητικός φόρτος⁷ των ΚΓΚ, με σκοπό να μπορέσουν να εφαρμόζουν τα ετήσια επιχειρησιακά τους σχέδια και την πολυετή στρατηγική τους με δραστήριο και αποτελεσματικό τρόπο. Στις προσπάθειες αυτές περιλαμβάνεται η χρήση εφάπαξ ποσού ή

⁷ Συγκεκριμένα, οι ετήσιες εκθέσεις σχετικά με τις συμπληρωματικές δραστηριότητες των ΚΓΚ πρόκειται να διακοπούν, όπως συνέστησε το Ελεγκτικό Συνέδριο στην ειδική έκθεσή του το 2016 (βλ. σύσταση 1, σ. 51).

μοναδιαίου κόστους για σχετικές δραστηριότητες των ΚΓΚ. Επιπλέον, για να εξασφαλιστεί ο καλύτερος προγραμματισμός των πόρων, ιδίως όσον αφορά τις δραστηριότητες καινοτομίας, καθώς και για να ενθαρρυνθούν οι εταίροι που συμμετέχουν στις δραστηριότητες των ΚΓΚ να αναλάβουν ισχυρότερες δεσμεύσεις και να υλοποιήσουν μακροπρόθεσμες επενδύσεις, το EIT θα υπογράψει πολυετείς συμφωνίες επιχορήγησης με τις ΚΓΚ, όταν αυτό κρίνεται κατάλληλο, στο πλαίσιο των αντίστοιχων συμφωνιών-πλαίσίων εταιρικής σχέσης. Οι εν λόγω πολυετείς συμφωνίες επιχορήγησης δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα 3 έτη.

Το EIT:

- θα εφαρμόσει νέο μοντέλο χρηματοδότησης σχεδιασμένο έτσι ώστε να παρέχει κίνητρα που θα εξασφαλίζουν τη δέσμευση των εταίρων των ΚΓΚ·
- θα βελτιώνει συνεχώς το μοντέλο χρηματοδότησης απλουστεύοντας τις πρακτικές υποβολής εκθέσεων των ΚΓΚ και, όταν κρίνεται σκόπιμο, θα υπογράψει πολυετείς συμφωνίες επιχορήγησης με τις ΚΓΚ στο πλαίσιο των αντίστοιχων συμφωνιών-πλαίσίων εταιρικής σχέσης·
- θα προσαρμόσει τη διαδικασία παροχής των επιχορηγήσεων βάσει ανταγωνιστικών κριτηρίων, έτσι ώστε να επιβραβεύονται οι επιδόσεις και τα παραγόμενα αποτελέσματα·
- θα ενισχύσει την ολοκληρωμένη επανεξέταση των επιδόσεων κάθε ΚΓΚ πριν από τη λήξη του 7ου έτους δραστηριότητάς τους, έτσι ώστε να παράσχει τεκμήρια για την απόφαση του διοικητικού συμβουλίου σχετικά με τη συνέχιση ή μη της χρηματοδοτικής τους στήριξης, σύμφωνα με το πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη» για τις ευρωπαϊκές εταιρικές συμπράξεις.

(6) *Σχέση του EIT με τις ΚΓΚ ύστερα από τη λήξη της συμφωνίας-πλαίσίου εταιρικής σχέσης*

Κατόπιν διεξοδικής και ανεξάρτητης μελέτης, σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή, το EIT θα καθορίσει, μέχρι τα τέλη του 2023, τις σχέσεις του με τις ΚΓΚ που θα σταματήσουν να λαμβάνουν επιχορηγήσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού 2021-2027. Εφόσον υπάρξει θετική έκβαση της τελικής επανεξέτασης, το EIT μπορεί να συνάψει «μνημόνιο συνεργασίας» με κάθε ΚΓΚ, με σκοπό να διατηρηθεί η συνεργασία με τις ΚΓΚ ύστερα από τη λήξη της συμφωνίας-πλαίσίου εταιρικής σχέσης. Το εν λόγω μνημόνιο θα πρέπει να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που συνδέονται με:

- τη χρήση της επωνυμίας του EIT, τη συμμετοχή στα βραβεία του EIT και σε άλλες πρωτοβουλίες που οργανώνει αυτό·
- τη χρήση του εμπορικού σήματος του EIT για προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης·
- τη συμμετοχή σε ανταγωνιστικές προσκλήσεις του EIT για δραστηριότητες μεταξύ ΚΓΚ καθώς και για κοινές υπηρεσίες·
- τις σχέσεις με την κοινότητα αποφοίτων του EIT.

Το EIT:

- θα θεσπίσει τις γενικές αρχές που θα διέπουν τη σχέση με τις ΚΓΚ μετά τη λήξη της συμφωνίας-πλαίσίου εταιρικής σχέσης, σύμφωνα με το πλαίσιο του

προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» για τις ευρωπαϊκές εταιρικές συμπράξεις·

- θα συνάψει μνημόνια συνεργασίας, εφόσον υπάρξει θετική έκβαση στην τελική αξιολόγηση και απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του EIT, με τις ΚΓΚ, έτσι ώστε να παραμείνουν ενεργά μέλη της κοινότητας του EIT.

3.5. Συνέργειες και συμπληρωματικότητα με άλλα προγράμματα

Με βάση το ευρύ πεδίο δράσης και τον ιδιαίτερο ρόλο του, το EIT είναι σε θέση να δημιουργεί συνέργειες και να εξασφαλίζει τη συμπληρωματικότητα με άλλα προγράμματα ή μέσα της ΕΕ, μεταξύ άλλων ενισχύοντας τη στήριξή του στις ΚΓΚ στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων τους όσον αφορά τον προγραμματισμό και την υλοποίηση. Ο κατάλογος που ακολουθεί παρέχει συγκεκριμένα παραδείγματα όπου το EIT θα συμβάλει, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, σε συνέργειες πέραν του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

Πρόγραμμα Erasmus

- Το πρόγραμμα Erasmus και το EIT θα δημιουργήσουν συνέργειες μεταξύ των αντίστοιχων κοινοτήτων τους. Η συνεργασία θα αποσκοπεί στη διασφάλιση της πρόσβασης των εκπαιδευόμενων στο πλαίσιο του Erasmus, που συμμετέχουν σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εταίρων των ΚΓΚ, σε θερινά σχολεία των ΚΓΚ ή σε άλλες σχετικές δραστηριότητες κατάρτισης (για παράδειγμα, σχετικά με την επιχειρηματικότητα και τη διαχείριση της καινοτομίας) και στη δημιουργία επαφών με το δίκτυο αποφοίτων των ΚΓΚ.
- Στις δραστηριότητες συνεργασίας μπορεί επίσης να περιλαμβάνεται η παροχή κατάρτισης από το EIT / τις ΚΓΚ σε ακαδημαϊκό προσωπικό (που προέρχεται από όλα τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, πέραν των ΚΓΚ) για προγράμματα σπουδών που ενσωματώνουν την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία, καθώς και οι δοκιμές, η υιοθέτηση και η επέκταση καινοτόμων πρακτικών που αναπτύσσονται στο πλαίσιο των δικτύων Erasmus (όπως οι συμμαχίες γνώσης μεταξύ ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και επιχειρήσεων) από τις ΚΓΚ και αντιστρόφως.
- Θα διασφαλιστούν συνέργειες, όπου είναι δυνατόν, με την πρωτοβουλία για τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια, η οποία θα μπορούσε να συμβάλει στην ενσωμάτωση των δραστηριοτήτων εκπαίδευσης του EIT ώστε να επιτευχθεί συστημικός αντίκτυπος.

Πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη» (DEP)

- Τα κέντρα συστέγασης των ΚΓΚ θα συνεργάζονται με τους ευρωπαϊκούς κόμβους ψηφιακής καινοτομίας για την υποστήριξη του ψηφιακού μετασχηματισμού της βιομηχανίας και των οργανισμών του δημόσιου τομέα.
- Θα διερευνηθεί η δυνατότητα αξιοποίησης των υποδομών και των ικανοτήτων που αναπτύσσονται στο πλαίσιο του προγράμματος DEP (π.χ. πηγές δεδομένων και βιβλιοθήκες αλγορίθμων τεχνητής νοημοσύνης, κέντρα ικανοτήτων υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων στα κράτη μέλη) από τις ΚΓΚ στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, καθώς και για σκοπούς δοκιμών και επίδειξης σε έργα καινοτομίας.

Ταμεία συνοχής (ιδίως το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

- Οι ΚΓΚ του EIT, μέσω των κέντρων συστέγασης και των οντοτήτων του περιφερειακού σχεδίου καινοτομίας, θα προωθήσουν την περιφερειακή και διαπεριφερειακή συνεργασία μεταξύ των παραγόντων του τριγώνου της γνώσης (εκπαίδευση, έρευνα, επιχειρήσεις) και των διαχειριστικών αρχών, σε συνέργεια με

τη διαπεριφερειακή συνεργασία και τις επενδύσεις κατά μήκος αξιακών αλυσίδων σε συναφείς τομείς προτεραιότητας έξυπνης εξειδίκευσης, καθώς και τις εργασίες των θεματικών πλατφορμών έξυπνης εξειδίκευσης. Το EIT θα διερευνήσει επίσης τη συμβολή του στις πρωτοβουλίες ανάπτυξης δεξιοτήτων στο πλαίσιο των ταμείων συνοχής μέσω της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών.

- Οι ΚΓΚ του EIT θα προωθήσουν τη συνεργασία με πλατφόρμες έξυπνης εξειδίκευσης, ιδίως τα έργα που διαθέτουν εμπειρία στη συνεργασία με τις διαχειριστικές αρχές των ταμείων της πολιτικής συνοχής, προκειμένου να διευκολύνουν συνέργειες μεταξύ των πόρων του EIT, των ταμείων της πολιτικής συνοχής και άλλων ευρωπαϊκών, εθνικών και/ή περιφερειακών προγραμμάτων.

Πρόγραμμα InvestEU

- Οι ΚΓΚ του EIT θα επιδιώξουν τη συνεργασία του συμβουλευτικού κόμβου InvestEU για την παροχή τεχνικής υποστήριξης και συνδρομής στις επιχειρήσεις που υποστηρίζονται από ΚΓΚ για την προετοιμασία, την ανάπτυξη και την υλοποίηση έργων.
- Οι ΚΓΚ του EIT θα συμβάλουν στην τροφοδότηση της πύλης InvestEU, προκειμένου να φέρουν τους επενδυτές κοντύτερα στις επιχειρήσεις που στηρίζονται από ΚΓΚ, σε στενή συνεργασία με τις υπηρεσίες της Επιτροπής.

Δημιουργική Ευρώπη

- Το νέο πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» θα έχει ιδιαίτερη σημασία για τις δραστηριότητες μιας μελλοντικής ΚΓΚ σχετικά με τους κλάδους του πολιτισμού και της δημιουργικότητας (ΚΠΔ). Θα αναπτυχθούν ισχυρές συνέργειες και συμπληρωματικότητα με το πρόγραμμα σε τομείς όπως οι δημιουργικές δεξιότητες, οι θέσεις εργασίας και τα επιχειρηματικά μοντέλα.

Πρόγραμμα για την Ενιαία Αγορά (COSME)

- Οι ΚΓΚ θα επιδιώξουν τη συνεργασία με το δίκτυο «Enterprise Europe Network» (EEN) και τις τομεακές ομάδες του για να διευκολύνουν τη συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων, τη μεταφορά τεχνολογίας και τις εταιρικές συμπράξεις καινοτομίας για τους επιχειρηματίες που επιθυμούν να αναπτύξουν τις δραστηριότητές τους στο σύνολό της ΕΕ και πέραν αυτής. Οι οργανώσεις του δικτύου EEN θα προωθήσουν τις δραστηριότητες των ΚΓΚ του EIT μεταξύ των πελατών τους στις ΜΜΕ. Το EIT θα διερευνήσει τη δυνατότητα συνεργασίας με τα προγράμματα κινητικότητας για νέους επιχειρηματίες, έτσι ώστε να βελτιώσουν τις επιχειρηματικές τους δεξιότητες.

4. ΠΟΡΟΙ

4.1. Ανάγκες προϋπολογισμού

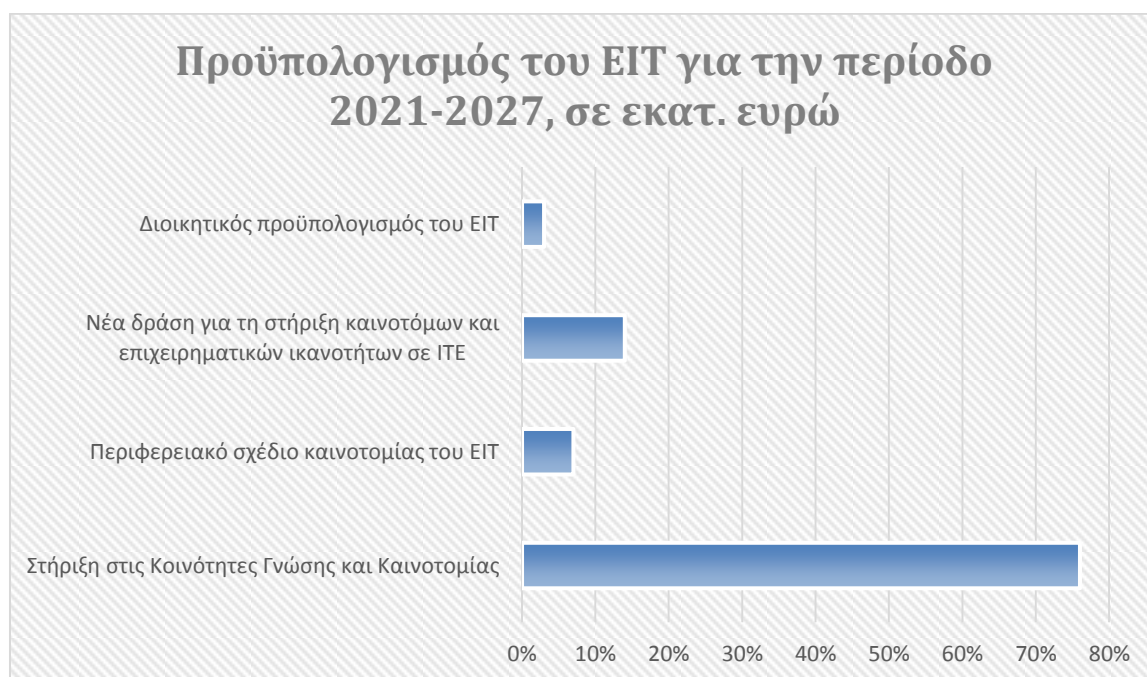
Οι ανάγκες προϋπολογισμού του EIT για την περίοδο 2021-2027 ανέρχονται σε [3] δισ. EUR και βασίζονται σε τρεις κύριες συνιστώσες: 1) τις δαπάνες για τις οκτώ υφιστάμενες ΚΓΚ (για τρεις από τις οποίες οι συμφωνίες-πλαίσια εταιρικής σχέσης θα λήξουν έως το 2024) και τη δρομολόγηση δύο νέων ΚΓΚ (το 2022 και το 2025)· 2) τη δρομολόγηση νέας δράσης υποστήριξης και συντονισμού του EIT· και 3) τις διοικητικές δαπάνες.

Περίπου [2,5] δισ. EUR (83,3% του συνολικού προϋπολογισμού του EIT) προβλέπεται να χρηματοδοτήσουν υπάρχουσες και νέες ΚΓΚ, στα οποία περιλαμβάνονται [200] εκατ. EUR για το περιφερειακό σχέδιο καινοτομίας. Με τη θέσπιση ποσοστού συγχρηματοδότησης, οι

ΚΓΚ αναμένεται να κινητοποιήσουν περαιτέρω [1,5] δισ. EUR από άλλες δημόσιες και ιδιωτικές πηγές. Ο προϋπολογισμός για τη δρομολόγηση δύο νέων ΚΓΚ (που θα συσταθούν το 2022 και το 2025, αντίστοιχα) θα ανέλθει σε περίπου [300] εκατ EUR. Εάν υπάρξουν διαθέσιμοι πρόσθετοι πόροι από τον προϋπολογισμό του ΕΙΤ, το τελευταίο μπορεί να δημιουργήσει και άλλες ΚΓΚ.

Το ΕΙΤ θα δρομολογήσει μια νέα δράση στήριξης που θα συμβάλει στην ανάπτυξη της επιχειρηματικής ικανότητας και της ικανότητας καινοτομίας των ΙΤΕ. Η δράση αυτή θα απαιτήσει την παροχή οριζόντιων υπηρεσιών διαχείρισης και παρακολούθησης έργων. Περίπου [400] εκατ. EUR από τον προϋπολογισμό του ΕΙΤ (14 % κατ' ανώτατο όριο) χρειάζονται για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων αυτών, [120] εκατ. EUR εξ αυτών προορίζονται στη φάση εκκίνησης (3 πρώτα έτη) ενώ τα υπόλοιπα κονδύλια στη φάση της μεγέθυνσης (τελευταία 4 έτη).

Το ΕΙΤ θα συνεχίσει να αποτελεί έναν αποτελεσματικό και δυναμικό οργανισμό. Το κόστος των διοικητικών δαπανών, που καλύπτει το αναγκαίο προσωπικό, τις διοικητικές και λειτουργικές δαπάνες και τις δαπάνες υποδομής, θα αυξηθεί αλλά δεν θα υπερβεί κατά μέσο όρο το 3 % του προϋπολογισμού του ΕΙΤ. Μέρος των διοικητικών δαπανών καλύπτεται από την Ουγγαρία χάρη στην δωρεάν παροχή χώρου γραφείων έως το τέλος του 2029. Συνεπώς, με βάση αυτόν τον υπολογισμό, οι διοικητικές δαπάνες θα ανέρχονται σε περίπου 73 εκατομμύρια EUR για την περίοδο 2021-2027. Η κατανομή του προϋπολογισμού παρουσιάζεται κατωτέρω:

4.2. Αντίκτυπος (παρακολούθηση και αξιολόγηση)

Η μέτρηση του αντικτύπου του ΕΙΤ θα βελτιώνεται συνεχώς κατά την επόμενη περίοδο προγραμματισμού λαμβανομένων υπόψη των διδαγμάτων που έχουν αντληθεί, καθώς και των εμπειριών που έχουν αποκτηθεί μέχρι σήμερα. Το ΕΙΤ θα εφαρμόσει ένα πλαίσιο αξιολόγησης, υποβολής εκθέσεων και παρακολούθησης με το οποίο θα διασφαλίζει τη συνοχή με τη συνολική προσέγγιση που ακολουθείται για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», αλλά και την κατάλληλη ευελιξία. Συγκεκριμένα, θα βελτιωθεί η ανάδραση μεταξύ της

Επιτροπής, του ΕΙΤ και των ΚΓΚ, προκειμένου να υλοποιηθούν οι στόχοι με συνεπή, συνεκτικό και αποτελεσματικό τρόπο.

Αξιολόγηση

Οι περιοδικές αξιολογήσεις των δραστηριοτήτων του ΕΙΤ, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης μέσω των ΚΓΚ, θα διενεργηθούν από την Επιτροπή σύμφωνα με τον κανονισμό για το ΕΙΤ και τον κανονισμό για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη». Οι αξιολογήσεις αυτές θα μετρούν την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα, τη συνάφεια, τη συνοχή και την ενωσιακή προστιθέμενη αξία των δραστηριοτήτων του ΕΙΤ, συμπεριλαμβανομένων των ΚΓΚ. Θα βασίζονται σε ανεξάρτητες εξωτερικές αξιολογήσεις και θα τροφοδοτούν τις ενδιάμεσες και εκ των υστέρων αξιολογήσεις του συνολικού προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Επιπλέον, κάθε ΚΓΚ θα υπόκειται σε ενδελεχή επανεξέταση από το ΕΙΤ πριν από το τέλος του 7ου και του 14ου έτους λειτουργίας της βάσει των συμφωνιών-πλαισίων εταιρικής σχέσης.

Υποβολή εκθέσεων και παρακολούθηση

Η υποβολή εκθέσεων και η παρακολούθηση των επιχειρησιακών επιδόσεων των ΚΓΚ και των αποτελεσμάτων τους θα αποτελεί το πρωταρχικό καθήκον του ΕΙΤ. Θα το επιτελέσει σε συνεργασία με τις κοινές εταιρικές υπηρεσίες του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Το σύστημα υποβολής εκθέσεων και παρακολούθησης για τις ΚΓΚ θα ενσωματωθεί στο συνολικό σύστημα παρακολούθησης του «Ορίζων Ευρώπη», ιδίως με την εφαρμογή κοινών προτύπων δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της συλλογής δεδομένων. Η Επιτροπή θα συμμετέχει στον από κοινού σχεδιασμό όλων των σχετικών δεικτών και εργαλείων αντικτύπου και παρακολούθησης που αναπτύσσονται ή εφαρμόζονται από το ΕΙΤ, προκειμένου να διασφαλιστεί η συμβατότητα και η συνέπεια με το συνολικό σύστημα παρακολούθησης του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», συμπεριλαμβανομένων των κύριων κατευθύνσεων επιπτώσεων, του πλαισίου κριτηρίων για τις ευρωπαϊκές εταιρικές συμπράξεις και της διαδικασίας στρατηγικού σχεδιασμού. Επιπλέον, το ΕΙΤ θα λαμβάνει υπόψη τη σταδιακή ανάπτυξη της μεθοδολογίας του «Innovation Radar» (ραντάρ καινοτομίας) στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», και θα διερευνήσει τον τρόπο με τον οποίο οι ΚΓΚ θα μπορούσαν να αξιοποιήσουν το Innovation Radar ώστε να ενισχυθούν οι δραστηριότητες παρακολούθησης που έχει αναλάβει.

Συνολικά, το ΕΙΤ θα έχει την ευθύνη να παρακολουθεί τακτικά την επιχειρησιακή επίδοση των ΚΓΚ και να προσαρμόζει συνεχώς τα συστήματα παρακολούθησής του σύμφωνα με το πλαίσιο παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» για τις ευρωπαϊκές εταιρικές συμπράξεις και σε συνεργασία με τις κοινές εταιρικές υπηρεσίες του ιδίου προγράμματος. Τα αποτελέσματα της παρακολούθησης αυτής θα τροφοδοτήσουν τις διαδικασίες επιχειρηματικού σχεδιασμού των ΚΓΚ και τη διαδικασία λήψης αποφάσεων του ΕΙΤ σχετικά με την κατανομή του προϋπολογισμού και την προετοιμασία των συμφωνιών-πλαισίων εταιρικής σχέσης με τις ΚΓΚ ως δικαιούχους.

Οι δραστηριότητες του ΕΙΤ, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που διαχειρίζονται οι ΚΓΚ, αναμένεται να έχουν

- (1) *αντίκτυπο στην οικονομία/καινοτομία* επηρεάζοντας τη δημιουργία και την ανάπτυξη επιχειρήσεων, καθώς και να οδηγήσουν στην εξεύρεση νέων καινοτόμων λύσεων για την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων,

δημιουργώντας άμεσες και έμμεσες θέσεις απασχόλησης και κινητοποιώντας άλλες δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις·

- (2) *αντίκτυπο στην επιστήμη και την εκπαίδευση* ενισχύοντας το ανθρώπινο κεφάλαιο στην έρευνα και την καινοτομία, βελτιώνοντας τις καινοτόμες και επιχειρησιακές δεξιότητες τόσο σε ατομικό όσο και σε οργανωτικό επίπεδο και ενισχύοντας τη διάδοση των γνώσεων και της καινοτομίας με διαφάνεια εντός της κοινωνίας·
- (3) *αντίκτυπο στην κοινωνία*, καθώς θα προωθούν τις προτεραιότητες της πολιτικής της ΕΕ στους τομείς της κλιματικής αλλαγής, της ενέργειας, των πρώτων υλών, της υγείας ή των τροφίμων μέσω καινοτόμων λύσεων, της δέσμευσης με πολίτες και τελικούς χρήστες και της ενισχυμένης απορρόφησης καινοτόμων λύσεων στους τομείς αυτούς στην κοινωνία.

Ο παρακάτω πίνακας παρέχει έναν μη διεξοδικό κατάλογο δεικτών διαχείρισης και των στόχων τους που θα πρέπει να παρακολουθούνται από το ΕΙΤ κατά την περίοδο 2021-2027. Οι δείκτες παρέχουν τις κύριες κατευθύνσεις εισροών και εκροών για την παρακολούθηση ως προς την επίτευξη των βασικών στόχων του ΕΙΤ για την περίοδο 2021-2027, όπως η προώθηση της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας μέσω της βελτίωσης της εκπαίδευσης, η αύξηση του περιφερειακού αντικτύπου του και της διαφάνειας έναντι των δυνητικών εταίρων και των ενδιαφερόμενων μερών, καθώς και η εξεύρεση νέων καινοτόμων λύσεων στις παγκόσμιες προκλήσεις στην αγορά.

Το ΕΙΤ σε συνδυασμό με την Επιτροπή θα αναπτύξει πρόσθετους δείκτες, όπως οι δείκτες κοινωνιακού αντικτύπου στους τομείς δραστηριότητας των ΚΓΚ, σύμφωνα με το πλαίσιο για την ανάπτυξη δεικτών του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Οι δείκτες αυτοί θα αντικατοπτρίζουν τη συνολική προσέγγιση για τις ευρωπαϊκές εταιρικές συμπράξεις ώστε να συνεισφέρουν στον επιστημονικό, οικονομικό και κοινωνιακό αντίκτυπο. Συνολικά, η ευθυγράμμιση των δεικτών αντικτύπου με το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» θα έχει σκοπό την παρακολούθηση της προόδου ως προς την υλοποίηση των καθορισμένων στόχων με την πάροδο του χρόνου. Έτσι, θα εξασφαλιστεί συγκριτική τεκμηρίωση των αποτελεσμάτων και του αντικτύπου που έχουν οι ΚΓΚ σε σχέση με το υπόλοιπο πρόγραμμα. Επιπλέον, το ΕΙΤ θα εξασφαλίσει ότι το σύστημα παρακολούθησης θα καταγράφει την πρόοδο που υλοποιείται σε σχέση με τις δραστηριότητες που αφορούν ιδίως το μοντέλο ΚΓΚ, όπως η ολοκλήρωση του τριγώνου της γνώσης και οι επιχειρηματικές δεξιότητες. Αυτοί οι πρόσθετοι δείκτες θα αποσκοπούν στην παρακολούθηση της προόδου και του αντικτύπου με την πάροδο του χρόνου. Για παράδειγμα, οι δείκτες σχετικά με τις δραστηριότητες που σχετίζονται με την εκπαίδευση (στις οποίες συμπεριλαμβάνονται όσες στηρίζουν τις ικανότητες των ΙΤΕ) θα παρακολουθούν την απόκτηση δεξιοτήτων ανθρώπινου κεφαλαίου (βραχυπρόθεσμα), τη σταδιοδρομία (μεσοπρόθεσμα) και τις συνθήκες εργασίας (μακροπρόθεσμα), τη συμμετοχή και τη βελτίωση ικανοτήτων των ΙΤΕ (βραχυπρόθεσμα) ή τον ρόλο και τις επιδόσεις των εν λόγω ιδρυμάτων στα τοπικά οικοσυστήματα καινοτομίας (μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα).

Δείκτες διαχείρισης του ΕΙΤ	Στόχος 2023 (Βάση αναφοράς 2020)	Στόχος 2027 (Βάση αναφοράς 2020)
Αριθμός οντοτήτων/οργανώσεων που συμμετέχουν στις δραστηριότητες του ΕΙΤ και των ΚΓΚ	Αύξηση κατά 20 %	Αύξηση κατά 50 %

Αριθμός καινοτομιών (προϊόντων και υπηρεσιών) που κυκλοφόρησαν στην αγορά	1 500	4 000
Ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετέχουν στις δραστηριότητες του EIT και των ΚΓΚ	300, εκ των οποίων 100 από τη νέα δράση για την εκπαίδευση	750, εκ των οποίων 450 από τη νέα δράση για την εκπαίδευση
Αριθμός σπουδαστών που συμμετέχουν στις δραστηριότητες εκπαίδευσης του EIT και των ΚΓΚ	10 000	30 000
Αριθμός νεοφυών επιχειρήσεων που έλαβαν στήριξη	300	700
Συγχρηματοδότηση ΚΓΚ	700 εκατ. EUR	1 500 εκατ. EUR
Αριθ. οντοτήτων/οργανώσεων που συμμετέχουν στις δραστηριότητες του EIT και των ΚΓΚ από περιοχές στις οποίες δεν υπάρχουν κέντρα συστέγασης των ΚΓΚ.	Αύξηση κατά 50 %	Αύξηση κατά 100 %

Το EIT θα μεριμνήσει ώστε τα στοιχεία που συλλέγει μέσω του εσωτερικού του συστήματος παρακολούθησης, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων από τις ΚΓΚ, να ενσωματώνονται πλήρως στο συνολικό σύστημα διαχείρισης δεδομένων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Το EIT θα εξασφαλίσει ότι οι λεπτομερείς πληροφορίες που προκύπτουν από τη διαδικασία παρακολούθησης και αξιολόγησης υποβάλλονται εγκαίρως και είναι προσβάσιμες σε κοινή ηλεκτρονική βάση δεδομένων σχετικά με την υλοποίηση του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Επιπλέον, το EIT θα φροντίσει ώστε να υποβάλλονται ειδικές εκθέσεις σχετικά με τον ποσοτικό και ποιοτικό αντίκτυπο, συμπεριλαμβανομένων των δεσμεύσεων και των χρηματοδοτικών συνεισφορών που όντως χορηγήθηκαν.

Το EIT:

- θα βελτιώσει τα τρέχοντα συστήματα παρακολούθησης και θα θεσπίσει ένα πλαίσιο υποβολής εκθέσεων και παρακολούθησης που θα συμπεριλαμβάνει δείκτες αντικτύπου, οι οποίοι θα συμμορφώνονται με τις κύριες κατευθύνσεις επιπτώσεων του [προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»].
- θα παρακολουθεί τακτικά τις επιχειρησιακές επιδόσεις, τα παραδοτέα, τα αποτελέσματα και την πρόοδο των ΚΓΚ προς την επίτευξη αντικτύπου σύμφωνα με το πλαίσιο του [προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»].
- θα εξασφαλίσει την ανάπτυξη ειδικών κοινωνιακών δεικτών στους τομείς δραστηριότητας των ΚΓΚ καθώς και την τακτική παρακολούθησή τους σύμφωνα με το πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» σχετικά με τον κοινωνικό

αντίκτυπο·

- θα εξασφαλίσει την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τον ποιοτικό και ποσοτικό αντίκτυπο, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών συνεισφορών·
- θα εξασφαλίσει την πρόσβαση στα στοιχεία σχετικά με τα αποτελέσματα και τα έργα των ΚΓΚ και θα τα ενσωματώσει στο συνολικό σύστημα διαχείρισης δεδομένων και υποβολής εκθέσεων του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

5. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1Α

Τομείς προτεραιότητας για τη δρομολόγηση νέων κοινοτήτων γνώσης και καινοτομίας

1. Κλάδοι του πολιτισμού και της δημιουργικότητας

6. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1Β

ΔΕΛΤΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΓΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ «ΚΛΑΔΟΙ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ»

(7) Η πρόκληση

Οι κλάδοι του πολιτισμού και της δημιουργικότητας (ΚΠΔ) μπορούν να προσφέρουν μια οριζόντια λύση σε σειρά αυξανόμενων προκλήσεων, οι οποίες έχουν μόνιμο χαρακτήρα, και μπορούν να αντιμετωπιστούν μέσω των δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας. Οι προκλήσεις αυτές μπορούν να ομαδοποιηθούν σε τέσσερις πυλώνες: 1) Δημιουργικότητα, πολιτιστική πολυμορφία και οι αξίες των Ευρωπαίων· 2) Ευρωπαϊκή ταυτότητα και συνοχή· 3) Απασχόληση, οικονομική ανθεκτικότητα και έξυπνη ανάπτυξη της Ευρώπης· και 4) η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας.

Η δημιουργικότητα και η πολιτιστική πολυμορφία των Ευρωπαίων εξαρτώνται από την ανθεκτικότητα και την ευρωστία των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργικότητας. Ωστόσο, οι τομείς αυτοί, ιδίως ο οπτικοακουστικός τομέας ή ο μουσικός τομέας, αντιμετωπίζουν πολυάριθμες προκλήσεις εξαιτίας του αυξημένου ανταγωνισμού από παγκόσμιους παράγοντες και των μεταβολών στο ψηφιακό τοπίο.

- Οι παραγωγοί, οι διανομείς, οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς, οι κινηματογράφοι και όλοι οι τύποι πολιτιστικών οργανισμών πρέπει να καινοτομήσουν για να προσελκύσουν νέες γενιές κοινού.
- Η έλλειψη επιχειρηματικότητας και οριζόντιων δεξιοτήτων στους ΚΠΔ⁸ αφορά τόσο τους αναδυόμενους υποτομείς όσο και αυτούς που είναι ήδη ώριμοι, καθώς υπόκεινται σε εκτενή ψηφιακό μετασχηματισμό. Οι δεξιότητες αυτές χρειάζονται για την καινοτομία και είναι ζωτικής σημασίας υπό το πρίσμα των αλλαγών στην αγορά εργασίας που αντιμετωπίζει ο συγκεκριμένος τομέας.

Οι κοινωνικές προκλήσεις που σχετίζονται με την **ευρωπαϊκή ταυτότητα και συνοχή** μπορούν γενικά να περιγραφούν σε όρους έλλειψης «γεφυρών» που να συνδέουν διαφορετικά τμήματα της κοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων διαφορετικών εδαφών. Περιλαμβάνουν θέματα που σχετίζονται με τον κοινωνικό αποκλεισμό, την ανάγκη σύσφιγξης των διαπολιτισμικών σχέσεων και την ανάπτυξη ενός αισθήματος του ανήκειν που να εδράζεται στην πολιτιστική μας πολυμορφία και την κοινή μας κληρονομιά, αίσθημα που θα μπορούσε να καλλιεργηθεί με την ενίσχυση της συμμετοχής στην κοινότητα, με καινοτομίες στον

⁸ Οι σπουδές στον τομέα του πολιτισμού και της δημιουργικότητας στα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια επικεντρώνονται κυρίως στο «δημιουργικό κομμάτι» και οι απόφοιτοι δεν είναι πάντοτε έτοιμοι να εισέλθουν στη σύγχρονη αγορά εργασίας, καθώς δεν διαθέτουν δεξιότητες που αγκαλιάζουν διάφορους τομείς (επιχειρηματικότητα, ψηφιακή τεχνολογία, οικονομική διαχείριση). Όσον αφορά τα ΙΤΕ, η ΕΕ υπολείπεται των ΗΠΑ στις σπουδές Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (ενώ τα πανεπιστήμια της ΕΕ έχουν καλύτερες επιδόσεις σε πιο παραδοσιακές σπουδές, όπως είναι η τέχνη, το σχέδιο ή οι τέχνες του θεάματος).

σχεδιασμό, την αρχιτεκτονική και τη χρήση δημόσιων χώρων, καθώς και με κοινωνικές καινοτομίες με γνώμονα τον πολιτισμό. Συγκεκριμένα:

- Η συνεργασία μεταξύ ερευνητών και μεταξύ του τομέα της έρευνας και της βιομηχανίας είναι περιορισμένη. Επίσης, ο συντονισμός των προσπαθειών έρευνας και ανάπτυξης, της διάδοσης μεθόδων, αποτελεσμάτων και βέλτιστων πρακτικών είναι ανεπαρκής. Επιπλέον, το μεγαλύτερο μέρος της έρευνας στους ΚΠΔ δεν έχει μεταφραστεί, κάτι που οδηγεί σε επαναλήψεις, καθώς οι ερευνητές συχνά δεν είναι ενήμεροι σχετικά με παρόμοια έργα.
- Το επίπεδο της ολοκλήρωσης των δημιουργικών ομάδων και των κόμβων καινοτομίας είναι ανεπαρκές.
- Σημαντικό τμήμα των περιφερειακών προτεραιοτήτων έξυπνης εξειδίκευσης παραπέμπει στον πολιτισμό υπό διαφορετικές οπτικές γωνίες (π.χ. πολιτιστική κληρονομικά, δημιουργικοί κλάδοι κ.λπ.). Δεδομένου του σημαντικού ρόλου του πολιτισμού και της δημιουργικότητας για την οικονομική και την κοινωνική ανάπτυξη των πόλεων και των περιφερειών, καθώς και της ικανότητάς τους να συμβάλουν περαιτέρω στην αντιμετώπιση προβλημάτων σχετικών με τις ανισότητες στο σύνολο της Ευρώπης, το δυναμικό των ΚΓΚ όσον αφορά τους ΚΠΔ είναι μεγάλο.

Στις προκλήσεις που συνδέονται με την **ευρωπαϊκή απασχόληση, την οικονομική ανθεκτικότητα και την έξυπνη ανάπτυξη** περιλαμβάνονται οικονομικά θέματα, όπως η ανεργία (ιδίως η ανεργία των νέων) και ο παγκόσμιος ανταγωνισμός.

- Υπάρχει υψηλή συγκέντρωση στην αγορά: - περίπου το 50 % του συνολικού κύκλου εργασιών και προστιθέμενης αξίας παράγεται στη Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Γαλλία.
- Οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίσουν την πρόκληση της ψηφιοποίησης και της παγκοσμιοποίησης, καθώς και του ισχυρού αντικτύπου τους στον τρόπο που παράγουν και διανέμουν τα έργα τους οι καλλιτέχνες, όπως επίσης και στη σχέση που διατηρούν με το κοινό τους. Η κατάρρευση των αγορών DVD, οι νέες προσδοκίες των καταναλωτών και η συνεχιζόμενη ισχύς των αμερικανικών εταιρειών παραγωγής σε συνδυασμό με την άνοδο παγκόσμιων ψηφιακών κολοσσών, όπως η Amazon, η iTunes, η Google και το Netflix έχουν επηρεάσει την παραδοσιακή αξιακή αλυσίδα.

Τέλος, ο ρόλος της **Ευρώπης ως παγκόσμιου παράγοντα** περιλαμβάνει την ανάγκη να ενισχυθεί η διάδοση του πολιτιστικού περιεχομένου που δημιουργείται στην Ευρώπη. Η Ευρώπη πρέπει να παραμείνει ανταγωνιστική στον παγκόσμιο ψηφιακό αγώνα για τη δημιουργία νέων τεχνολογιών (π.χ. τεχνητή νοημοσύνη, διαδίκτυο των αντικειμένων, αλυσίδα συστοιχιών) για τις οποίες οι ΚΠΔ είναι σημαντικοί παραγωγοί περιεχομένου, προϊόντων και υπηρεσιών σε παγκόσμιο επίπεδο. Επιπλέον, σε παγκόσμιο επίπεδο, οι ΚΠΔ (π.χ. σχέδιο, αρχιτεκτονική κ.λπ.) συνεισφέρουν ενεργά στη βιώσιμη ανάπτυξη και προωθούν την πράσινη καινοτομία, ενώ το πολιτιστικό περιεχόμενο (λογοτεχνία, ταινίες και τέχνες) μπορεί να αυξήσει την ευαισθητοποίηση για τα οικολογικά προβλήματα και να επηρεάσει την κοινή γνώμη.

(8) Συνάφεια και αντίκτυπος

Μια ΚΓΚ του ΕΙΤ για τους ΚΠΔ —που θα εφαρμόζει μια ολιστική και ολοκληρωμένη προσέγγιση— θα συμβάλει στην αντιμετώπιση όλων των προκλήσεων που περιγράφονται παραπάνω. Η ΚΓΚ αυτή, η οποία θα καλύπτει σχεδόν όλους τους τομείς της ζωής, της κοινωνίας και της οικονομίας, θα είναι ιδιαίτερα επωφελής ως προς τον οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο της, καθώς και την αποδέσμευση στρατηγικών ευκαιριών για την οικονομική, τεχνολογική και κοινωνική καινοτομία.

Οι καινοτομίες με γνώμονα τον πολιτισμό και τη δημιουργικότητα προωθούν την ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα είτε άμεσα, με τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων και θέσεων εργασίας, είτε έμμεσα, καθώς προσπορίζουν διατομεακά οφέλη στην ευρύτερη οικονομία, βελτιώνουν την ποιότητα ζωής και αυξάνουν την ελκυστικότητα της Ευρώπης. Οι ΚΠΔ θεωρούνται ολόένα και περισσότερο ως πηγές έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης και θέσεων εργασίας. Σε αυτούς απασχολούνται πάνω από 12 εκατ. άτομα στην ΕΕ, αριθμός που αντιπροσωπεύει πάνω από το 7,5 % του συνολικού απασχολούμενου δυναμικού στην ΕΕ.

Η συνεισφορά του πολιτισμού και της δημιουργικότητας στην καινοτομία δεν περιορίζεται στον άμεσο αντίκτυπο των ΚΠΔ. Η καινοτομία σε όλους τους τομείς προωθείται ολόένα και περισσότερο από μη τεχνολογικούς παράγοντες, όπως η δημιουργικότητα, το σχέδιο και νέες οργανωτικές διαδικασίες ή επιχειρηματικά μοντέλα. Συγκεκριμένα, οι ΚΠΔ με διακριτές αξιακές αλυσίδες (δηλ. μουσική, σχέδιο, μόδα, οπτικοακουστικός τομέας, βιντεοπαιχνίδια, αρχιτεκτονική κ.λπ.) διαθέτουν ισχυρές ικανότητες καινοτομίας σε οικονομικούς όρους και είναι σε θέση να προωθήσουν την καινοτομία σε άλλους τομείς της οικονομίας.

Ο πολιτισμός και η συμμετοχή σε πολιτιστικές δραστηριότητες έχουν άμεσο αντίκτυπο στην ευημερία των πολιτών. Οι ΚΠΔ βελτιώνουν τις κοινωνικές αξίες της ταυτότητας, της δημοκρατίας και της συμμετοχής στα κοινά ζητήματα. Ο πολιτισμός έχει εξαιρετικό δυναμικό να ενισχύσει το αίσθημα του ανήκειν στην Ευρώπη, όπου η πολυμορφία αποτελεί πλεονέκτημα. Αυτό έχει θεμελιώδη σημασία προκειμένου να καταστεί δυνατή η ανθεκτικότητα, η κοινωνική πρόσβαση, η κοινωνική συμμετοχή, η καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης και η ισότητα των φύλων, καθώς και για να υπάρξει η κατάλληλη ανταπόκριση στις πολιτικές αβεβαιότητες και στην ανάγκη ενότητας στην Ευρώπη.

Μια ΚΓΚ του ΕΙΤ για τους ΚΠΔ θα ενδυναμώσει τις ευκαιρίες δικτύωσης, τη συνεργασία, τη συνδημιουργία και τη μεταφορά τεχνογνωσίας μεταξύ της εκπαίδευσης, της έρευνας και των επιχειρήσεων, εντός των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργικότητας και σε άλλους τομείς της κοινωνίας και της οικονομίας. Θα λειτουργήσει ως καταλύτης για πρωτοβουλίες από τη βάση προς την κορυφή και από την κορυφή προς τη βάση σε περιφερειακό, εθνικό και ενωσιακό επίπεδο. Θα αναπτύξει το αναγκαίο πλαίσιο προϋποθέσεων για τη δημιουργία και τη μεγέθυνση νέων επιχειρήσεων σε καινοτόμα οικοσυστήματα. Θα παράσχει σε ερευνητές και σε σπουδαστές σε πολλούς τομείς σπουδών (όπως είναι οι τέχνες, οι ανθρωπιστικές επιστήμες, οι σπουδές σχετικά με τις επιχειρήσεις, οι κοινωνικές επιστήμες και οι εφαρμοσμένες επιστήμες), καθώς και στους επιχειρηματίες στους ΚΠΔ και σε άλλους τομείς τις γνώσεις και τις δεξιότητες που χρειάζονται για να εξεύρουν καινοτόμους λύσεις και για να τις μετατρέψουν σε νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες. Θα επιτρέψει επίσης την περαιτέρω γόνιμη αλληλεπίδραση με άλλους οικονομικούς και βιομηχανικούς τομείς, ενεργώντας ως καταλύτης της καινοτομίας.

(9) Συνέργειες και συμπληρωματικότητα με υφιστάμενες πρωτοβουλίες

Μια ΚΓΚ για τους ΚΠΔ πρόκειται να συμπληρώσει σειρά άλλων πρωτοβουλιών στο επίπεδο τόσο της Ένωσης όσο και των κρατών μελών. Οι κύριες συνέργειες που αναμένονται στο επίπεδο της ΕΕ παρουσιάζονται παρακάτω.

Μια ΚΓΚ για τους ΚΠΔ αναμένεται να δημιουργήσει ισχυρές συνέργειες με συναφείς πρωτοβουλίες πολιτικής στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και ιδίως του πυλώνα II με την ομάδα [Πολυδεκτική και ασφαλής κοινωνία] και τους τομείς παρέμβασης σχετικά με την πολιτιστική κληρονομιά και τη δημοκρατία. Μια μελλοντική ΚΓΚ μπορεί επίσης να προσφέρει πολύτιμες οριζόντιες εισροές σε διάφορες δραστηριότητες που θα υλοποιούνται στην ομάδα [Ψηφιοποίηση και βιομηχανία], ιδίως όσον αφορά τις τεχνολογίες μεταποίησης στις οποίες η ανάγκη δημιουργίας νέων προϊόντων εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τους ΚΠΔ. Επιπλέον, θα μπορούσε να συμπληρώσει αποτελεσματικά άλλα μέρη του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», την παρέμβαση της υφιστάμενης EIT Digital και τις δράσεις που προβλέπονται στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων, όπως το InvestEU, η Ψηφιακή Ευρώπη ή τα ταμεία συνοχής.

Το νέο πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» θα έχει μεγάλη σημασία για τις δραστηριότητες της ΚΓΚ σχετικά με τους ΚΠΔ. Το πρόγραμμα επιλέγει σκέλη και ειδικές προσκλήσεις που αντικατοπτρίζουν ορισμένες από τις ήδη αναφερθείσες προκλήσεις τις οποίες αντιμετωπίζει ο τομέας (π.χ. δεξιότητες και απασχόληση, επιχειρηματικά μοντέλα στον τομέα της δημιουργικότητας κ.λπ.) και αναμένεται ότι θα αναπτυχθούν ισχυρές συνέργειες και συμπληρωματικότητα. Και πάλι υπό το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» και στο πλαίσιο της περιορισμένης πρόσβασης σε χρηματοδότηση για τους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργικότητας, αναμένεται να δημιουργηθούν συνέργειες με τον μηχανισμό εγγύησης του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα, έναν χρηματοδοτικό μηχανισμό για την ενίσχυση των πολιτιστικών και δημιουργικών έργων χάρη στην παροχή ασφάλισης στους ενδιάμεσους χρηματοδοτικούς οργανισμούς.

Η πλατφόρμα έξυπνης στρατηγικής εξειδίκευσης (S3) για τον βιομηχανικό εκσυγχρονισμό έχει προσδιορίσει σειρά στρατηγικών έρευνας και ανάπτυξης που επικεντρώνονται στους ΚΠΔ και διερευνούν νέες διασυνδέσεις μεταξύ των τοπικών πλεονεκτημάτων, των δυνητικών αγορών και των κοινωνικών προκλήσεων με τη συμμετοχή μεγάλου φάσματος επιχειρηματικών παραγόντων. Συγκεκριμένα, η προώθηση νέων εταιρικών συμπράξεων μεταξύ ερευνητικών οργανισμών, επιχειρήσεων και δημόσιων αρχών αποτελεί σημαντική πηγή ανησυχίας των στρατηγικών S3, καθιστώντας αναγκαία τη δημιουργία νέων συνεργατικών πλατφορμών.

Συμπέρασμα

Μια ΚΓΚ του EIT για τους ΚΠΔ είναι η πλέον κατάλληλη λύση για να αντιμετωπιστούν οι κύριες οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις που περιγράφονται παραπάνω. Η δημιουργικότητα αποτελεί βασικό μοχλό καινοτομίας. Μια ΚΓΚ για τους ΚΠΔ έχει την ικανότητα να αποδεσμεύσει το δυναμικό της πολιτιστικής δημιουργικότητας και να συμβάλει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της έξυπνης ανάπτυξης της Ευρώπης.

Μια ΚΓΚ του ΕΙΤ για τους ΚΠΔ:

- θα μειώσει τον κατακερματισμό στους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργικότητας όσον αφορά την καινοτομία ενισχύοντας τη δημιουργία οικοσυστημάτων καινοτομίας που θα συνδέσουν τους παράγοντες και τα δίκτυα μεταξύ τομέων και κλάδων σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ενωσιακό επίπεδο.
- θα εκπαιδεύσει την επόμενη γενιά φορέων καινοτομίας στους τομείς ΚΠΔ εξοπλίζοντάς τους με τις απαραίτητες επιχειρηματικές και τεχνικές δεξιότητες ώστε να ευδοκιμήσουν σε ένα ταχέως μεταβαλλόμενο περιβάλλον.
- θα συμβάλει στην ανάπτυξη του κατάλληλου πλαισίου προϋποθέσεων ώστε οι ιδέες να μετεξελιχθούν σε νέες τεχνολογικές εξελίξεις και κοινωνική καινοτομία που θα βελτιώσουν την ποιότητα της ζωής και θα ωφεληθούν τους πολίτες της ΕΕ.
- θα ενισχύσει τη δημιουργία και την ανάπτυξη νέων επιχειρήσεων στους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργικότητας προσελκύοντας επενδύσεις και δέσμευση μακράς διάρκειας από τον επιχειρηματικό τομέα.
- θα καλλιεργήσει συνέργειες με τις υπάρχουσες ΚΓΚ, καθώς και με άλλες ευρωπαϊκές εταιρικές συμπράξεις, προγράμματα και πρωτοβουλίες, ώστε η καινοτομία να αναπτυχθεί και σε άλλους οικονομικούς τομείς πέραν των κλάδων του πολιτισμού και της δημιουργικότητας.
- θα ενισχύσει τη θέση της ΕΕ στο παγκόσμιο στερέωμα των ΚΠΔ, αποδεσμεύοντας τη δημιουργικότητα και την πολιτιστική πολυμορφία των Ευρωπαίων.